

Köröstarcsai
Arany Gusztáv Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola
PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készült:2013. március. 31.

Mottó: "Az iskola dolga,

hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,

hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,

hogy megtanítsen bennünket a jól végzett munka örömére

és az alkotás izgalmára,

hogy megtanítsen szeretni, amit csinálunk,

és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

(Szent-Györgyi Albert)

Bevezetés

Helyzetelemzés

Földrajzi helyzet, infrastruktúra

Köröstarcsa Község Békés megye középső részén a Kettős Körös bal partja mentén található. A 47-es főközlekedési útvonal szeli át. Településünk a Békési Kistérséghez tartozik, mely kistérség besorolása szerint a 47 leghátrányosabb helyzetű kistérség egyike. Köröstarcsa belterülete 229 ha 5344 m².

Köröstarcsa infrastruktúrális ellátottsága közel teljes. A településen a 70-es évek első felében épült ki az – akkor még a helyi vízbázisra alapozott – ivóvízhálózat. 1990-re készült el a település vezetékes földgáz ellátást biztosító hálózat, a 90-es években került szintén átadásra a község határában épített szennyvíz-tisztító telep. A szennyvízhálózat kiépítése 100%-os.

Demográfiai helyzet - tendenciák, foglalkoztatottság, szociális ellátórendszer

Lakosság számának alakulása: (adott év január 1-i adat)

2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
2922 fő	2887 fő	2857 fő	2852 fő	2807 fő	2783 fő

A község demográfiai mutatói lázhatóan nem kedvezőek.

A 18 év alatti lakosok száma is egyre kevesebb, demográfiai mutatók kedvezőtlenek. Több családnál nincs munkavégzésből eredő jövedelem, megélhetésüket a gyermekek után folyósítások támogatások, ellátások, és segélyek biztosítják. Az anyagi biztonság megteremtésére az önkormányzati feladatok tovább nőttek. A jogszabályi rendelkezések a keretet meghatározzák, de a mindennapi feladatot helyben kell megoldani, melyhez a tényleges helyzet reális ismerete szükséges. Prioritást adunk a szolgáltatás jellegű tevékenységnek. A településen élő családok egy része hátrányos helyzetű, megélhetési, lakásfenntartási problémáik vannak, alapvető igényeiket nehezen vagy nem is tudják kielégíteni.

Az elmúlt évek során történt gazdasági átalakulás hatásaként munkahelyek sora szűnt meg, így településünket sem kerülte el a munkanélküliség. Új munkahelyek kis számban létesültek, induláskor munkaerő felvételük nem nagy létszámot jelentett. A mezőgazdasági termelészövetkezet átalakulása tovább növelte a munkanélküliséget. A termelészövetkezetből és a megszűnt ipari létesítményekből felszabadult munkaerő munkanélkülivé, kis részük őstermelővé vált.

A településen lévő munkahelyek

Összesen 91 egyéni vállalkozó és 45 gazdasági társaság folytat tevékenységet a településen.

- **Nehézipari-, könnyűipari-, élelmiszer- és építőipari cégek:**
  - **Nehézipari** tevékenységet folytató vállalkozás nincs.
  - **Könnyűipar:** a településen 2 varroda üzemel. Összesen kb. 80 főt foglalkoztatnak. A varrodában dolgozók között nem csak helyi lakosok vannak, hanem mezőberényi és körösladányi lakosok is dolgoznak. Van 2 bútorkészítéssel foglalkozó vállalkozás és 1 stílbútor felújítással foglalkozó vállalkozás.
  - **Élelmiszeripari** tevékenységet 3 vállalkozás folytat. Egy savanyító üzem és egy szeszfőzde található a településen, továbbá vágóhíd is üzemel.
  - **Építőipari** tevékenység is folyik a településen.

- **Mezőgazdaság:** a településen élők számára még mindig meghatározó a mezőgazdasághoz kapcsolódó jövedelemkiegészítő tevékenység. Az őstermelőkön kívül a legnagyobb mezőgazdasági foglalkoztató a korábbi termelészövetkezetből alakult Tarcsai Agrár Zrt. és a Takarmányfeldolgozó Zrt. együttesen 120 főnek ad munkát. Modern családi tehenészeti telep működik mintagazdaságként a településen. Az állattartók száma az országos tendenciának megfelelően jelentősen lecsökkent községünkben. Több család foglalkozik méhészettel.
- **Kereskedelem, vendéglátás és szolgáltatások:**
  - **Kereskedelem:** élelmiszerbolt, lottózó, iparcikkbolt, papírbolt, húsbolt, ruházati bolt, virágbolt, zöldséges, szódás, tápbolt, tűzép, italbolt.
  - Melegkonyhás vendéglátó egység jelenleg nem működik a községünkben. A napközi konyháról és Mezőberényből történik melegkonyhai étel kiszállítása előfizetéses rendszerben.
  - **Szolgáltatások:** található a településen 2 háziorvosi és 1 fogorvosi körzet, továbbá 1 gyógyszertár. Biztosított az állatorvosi ellátás. Működik a községben takarékszövetkezet, posta, 2 bankjegykiadó automata. Magántulajdonban lévő piac is biztosít ellátást. A lakosság biztonságát szolgálja a körzeti megbízott és az önkéntes tűzoltó egyesület, illetve a vagyonvédelmi egyesület. Biztosított autószerelő és fodrászat.
  - **Turizmus:** kikötő büfével, szabadstrand, horgászto működik a településen.
  - **Önkormányzat:** jelentős foglalkoztató még a településen az önkormányzat a hozzá tartozó intézményekkel. Átlagosan 100 főt foglalkoztat. Az önkormányzat önálló Polgármesteri Hivatal, Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézményt, Napközotthonos Óvodát és Bölcsődét, Művelődési Házat és Könyvtárat, Védőnői Szolgálatot, Alapszolgáltatási Központot és Napközikonyhát működtet. A településüzemeltetést szakfeladatként működő szervezeti egység végzi.

A legnagyobb problémát jelenleg a képzetlen munkaerő jelenti. Az alacsonyabb iskolai végzettségű munkavállalók a rendszerváltás előtt a mezőgazdaságban még el tudtak helyezkedni, azonban az átalakulást követően a termelőszövetkezet állandó, valamint idénymunkát jelentő munkaerő igénye csökkent. A településen más, alacsony képzettségűeket foglalkoztató munkaadó is csak kis számban van jelen, ezért a munkaerőpiacról kikerülők elhelyezkedni nehezen tudnak.

A szakképzettséggel rendelkezők egy részére is jellemző, hogy képzettségük nem felel meg az átalakult munkaerő-piaci igényeknek.

A településen jelen van egy aktív korú foglalkoztatás szempontjából is hátrányos helyzetű, a munkaerőpiacon perifériára szorult jobbára inaktív réget.

Alapszolgáltatási Központ

A községben az Alapszolgáltatási Központ feladata a szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti szolgáltatás biztosítása. Az intézmény Köröstarcsa központi részén, jól megközelíthető helyen található. Az épületbe való bejutás akadálymentesített.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások: nappali ellátás (Idősek Klubja), házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, étkeztetés, közösségi ellátás, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás. Az Alapszolgáltatási Központban szakképzett szociális segítők látják el a támogató feladatokat.

Az **Idősek Klubja** nyitva áll minden Köröstarcsán élő, tizennyolcadik életévét betöltött, egészségi állapota vagy idős kora miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaga ellátására részben képes személy előtt. A szolgáltatás lehetőséget nyújt tagjainak közös programokon (kulturális rendezvények, kirándulások stb.) való részvételre, az ünnepek együttes megülésére, a hagyományok ápolására. Biztosítottak a személyi tisztálkodás, a ruházat tisztítása, a pihenés és az étkeztetés igénybe vételének feltételei. A klubtagok egészségi állapota fokozottan figyelemmel kísért. Kéthetente, illetve szükség esetén háziorvos tesz látogatást. A klubtagoknak ilyenkor lehetőségük van ingyenes orvosi vizsgálaton, konzultáción való részvételre,

gyógyszereik felírására. Az Idősek Klubjának célja többek között az időskori magány mérséklése, a társasági élet aktiválása.

A település lakosságára az elöregedés jellemző. Munkahelyek hiányában a fiatalok többsége elvándorol községünkől, ezért mind több az idős, segítségre szoruló, családi támasz nélkül maradt idős személy Köröstarcsán. A **házi segítségnyújtás** azon községünkben élő személyeknek nyújt segítséget, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak. Az intézmény a szolgáltatás keretén belül nyújt segítséget a pszichiátriai betegeknek, fogyatékos személyeknek, és szenvedélybetegeknek is, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de egyébként önmaguk ellátására képesek. Ezen kívül igénybe vehetik azok a személyek, akik rehabilitációt követően a saját lakókörnyezetükbe történő visszailleszkedés céljából támogatásra szorulnak. A szolgáltatás biztosításával az önkormányzat célja, hogy Köröstarcsa területén minden segítségre szoruló, önmagáról időszakosan vagy tartósan gondoskodni nem tudó lakos saját otthonában, megszokott környezetében, önálló életvitelének fenntartásával részesülhessen a szükséges támogatásban.

A **Gyermekjóléti Szolgálat** 1998. január 1., a **Családsegítő Szolgálat** 2000. január 1. óta működik a községben. A szolgálatok szintén az Alapszolgáltatási Központ épületében kaptak helyet. Mindkét területen teljes munkaidős, szakképzett családgondozók látják el a szolgáltatásokhoz kapcsolódó feladatokat. A szolgáltatásokat igénybe vehetik mindazok, akik nehéz élethelyzetben vannak, és szakmai támogatást igényelnek. Cél a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett családok segítése, egyének és a családok életvezetési képességének megőrzése, valamint életükben jelentkező problémák megszüntetése. A szolgálatok működésének alapelve – kivéve gyámhatósági kötelezés – az önkéntesség, a segítő kapcsolat a szakember és a kliens együttműködésén alapszik.

Az utóbbi években mindkét szolgáltatás területén tapasztalható a kliensszám és a kliensforgalom emelkedése is. A kliensek többségére jellemző a megélhetési

nehézségek, anyagi problémák megléte, munkanélküliséggel való érintettség, magas gyermekszám, illetve a szülők alacsony iskolázottsága.

A gondozott családok többségénél megélhetési, pénzkezelési nehézségek miatt veszélyeztetett a létfenntartás. A községre jellemző a munkanélküliek számának, ebből következően a rendszeres szociális segélyben részesülők számának emelkedése. Köröstarcsán kevés a munkahely, újak létesítése a közeljövőben nem várható. A környező városokban elsősorban helyieket alkalmaznak, ellenkező esetben útiköltséget csak ritkán fizetnek, tehát az esetek többségében a munkavállalónak kell állnia ezt a terhet.

A Gyermekjóléti Szolgálatnál gondozott családok többsége megélhetési, életvezetési problémák miatt kerül elsősorban ellátásba. Tapasztalható, hogy az utóbbi időben a gyermekekre nézve egyre súlyosabb veszélyeztető tényezők lépnek fel a gyermekvédelmi munka során. A nehezedő megélhetésnek köszönhetően mind több pszichés problémával küzdő, mindenbe belefáradt szülő kerül kilátástalannak tűnő élethelyzetbe. A korábbiaknál több esetben merül fel az átmeneti nevelés lehetősége.

NEVELÉSI PROGRAM

I. PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- iskolánk nevelőtestületének pedagógiai hitvallása -

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskolában tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskolánkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - tanuló és tanuló,
  - tanuló és nevelő,
  - szülő és nevelő,
  - nevelő és nevelő között.

2. Iskolánkban a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a

legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapkészségeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alapképzést nyújt,
- iskolánk olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. Iskolánk – elsősorban a szülőkkel ápoltság révén – folyamatosan részt kíván venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,

- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint településünk lakói
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy iskolánk – eddigi hagyományaihoz híven – továbbra is képviseltesse magát a különféle települési rendezvényeken, illetve a tanulók számára szervezett települési szintű megmozdulások szervezésében és lebonyolításában maga is részt vegyen.

4. Iskolánk minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében

- biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,

- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjéről illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit, hagyományait,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségekben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,

- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolts, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

II. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

1. Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
2. Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
3. Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
4. Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
5. A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
6. Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem.

Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.

7. A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
8. A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
9. A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
10. Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

A nevelő-oktató munka alapelvei

- Az iskola a tanulókat fel kívánja készíteni az önálló ismeretszerzésre és önművelésre.
- Ennek feltétele a szilárd alapkészségek kialakítása.
- Az iskolában minden tanulónak esélyt kell kapnia a szociokulturális hátrányainak leküzdésére. Ehhez hatékony felzárkóztató munkára van szükség.
- A kiemelkedő képességű tanulóknak lehetőséget kell kapniuk tehetségük kibontakoztatására.
- Az emberi szuverenitás magában foglalja a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét. Ehhez fejlett kommunikációs képességekre és viselkedéskultúrára van szükség. Ez mind a társadalmi beilleszkedésnek, mind az egyén boldogulásának egyik alapvető feltétele.
- A világban való eligazodás feltételezi legalább egy idegen nyelv elsajátítását.

- Az általános modernizáció és az életmód átalakulása megkívánja a lépéstartást az informatika fejlődésével.
- A megfelelő továbbtanulási irány kiválasztása reális önismeret és életszemlélet kialakítását feltételezi.
- A harmonikus személyiségfejlődés a testi és lelki egészséget egyaránt magába foglalja.
- Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét.

A nevelő - oktató munka céljai

Az iskola:

közvetíti az:

- alapvető tudományos igényességű ismereteket,
- erkölcsi, etikai értékeket,
- helyes magatartási, viselkedési normákat,

fejleszti a tanulókat:

- gondolkodását, hogy értelmes, kritikus, kreatív legyen
- kommunikációs képességét
- folyamatos igényét a tanulásra
- döntési készségét
- érdeklődését mások és a világ dolgai iránt
- egészséges életmódra törekvését
- akaraterejét
- viselkedési kultúráját.

A fenti célok segítségével az iskola feladata, elérni, hogy tanulóink:

- harmonikusan be tudjanak illeszkedni, mikro- és makro környezetükbe,

- dönteni tudjanak reális tovább tanulásukról,
- megbízhatóvá váljanak
- önértékelésük helyes legyen
- megfelelő önfegyessel, szorgalommal, tisztességgel rendelkezzenek,
- pontosak, rendszeretők, udvariasak, önállóak legyenek.

A nevelő-oktató munka céljait szolgálják az egyes tantárgyak anyagához tartozó tanulmányi kirándulások, színház- és mozi látogatások, üzemlátogatások, erdei iskola, valamint az edzőtáborozások is.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. -Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége - vagyis több mint ötven százaléka - a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

III. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

A személyiség fejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola nevelési programja

- a módosított Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott és képviselt értékekre
- az iskolában folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, célkitűzései által kívánatos szükségletekre és értékekre
- a helyi sajátosságokból fakadó hagyományokra épül.

A kívánt célok elérése során feladatunk a tanulók személyiségének mind teljesebb kibontakoztatása. E feladat megvalósítása során számolunk

- a tanulók eltérő szintű adottságaival
- a tanulók eltérő ütemű, mértékű fejlődésével
- életkori sajátosságokkal
- iskolai és iskolán kívüli tanulással
- szervezett ismeretközvetítéssel
- szociális és egyéb környezeti tényezőkkel, hatásokkal építünk
- a nevelők személyes példaadására, felelősségtudatára
- az osztály és iskolai közösség pozitív hatására
- a szülői - társadalmi háttér támogatására.

A tanulói személyiségfejlesztés feladatai az alábbi területek köré csoportosulnak:

1. A tanuló gondolkodási - tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése
2. A szociális érzékenység fejlesztése, emberi kapcsolatok
3. A kulturált életmód, testi, lelki egészség igénye

Az intézmény teljes tevékenységével, az iskolai élet minden megnyilvánulásával nevel. Nevelőmunkánk fő célkitűzése a személyiségformálás, amelyben hangsúlyosnak tartjuk a művelődést (a társadalmi értékrend elsajátítását) és a szocializációt (társadalmi viszonyrendszerbe való beilleszkedést). A személyiség megkülönböztető jegye az, hogy tudatosan viszonyul az őt körülvevő környezethez. Viselkedésében megnyilvánuló jellemvonásai, döntései, cselekedetei, magatartása, megjelenése nyomán összetéveszthetetlen másokkal. A tanulók értékrendje, értékorientációja nagymértékben összefügg a személyiség irányulásával, az érdeklődéssel és a motivációs rendszerrel.

Pedagógiai tevékenységünk középpontjában összegezve tehát a gyermeki tehetség, képesség sokoldalú kibontakoztatása, a felelős gondolkodás, szociális érzékenység áll.

Olyan fiatalok nevelése, akiknek önmegvalósítása számukra pozitív életszemléletet, másokban társadalmi elégedettséget eredményez

A célok megvalósítása érdekében a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos főbb feladataink a következők:

A tanuló gondolkodási - tanulási képességeinek fejlesztése, az értelem fejlesztése

A tanórán a tananyag feldolgozása, az alkalmazott módszerek segítsék elő:

- a tehetség, adottság felismerését, a gyermekekben rejlő képességek sokoldalú kibontakoztatását, játékszeretet és az alkotásvágy fejlesztése,

- az ismeretszerzési vágy, tudásvágy felébresztését; a permanens tanulás igényének és képességének kialakítását,
- a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztését.

Az alkalmazott módszerek és az ismeretek számonkérésének formái fejlesztik:

- a tanulók tanulási kötelességtudatát,
- segítsék a helyes tanulási szokások, hatékony tanulási módszerek kialakítását (megfigyelés, lényeglátás, összefüggések felismerése, rendszerező képesség),
- fejlesszék a kommunikációs készségeket (írás, olvasás, beszéd, beszédértés...) a vázlatkészítés és a különböző segédeszközök alkalmazásának készségét, előadói képességet,
- a tanulási életprogram fejlődésének segítése, a tanulás gyakorlati értéke, mint motívum,
- a tanulói kortárs csoport befolyásoló szerepét, a tanuló helyes önértékelését

A tanórai és tanórán kívüli ismeretszerzés formái segítsék elő:

- a tanulói teljesítményvágy optimalizálásának igényét,
- az önálló ismeretszerzés, bővítés belső késztetéssé alakítását,
- a tudás birtoklásának örömét.

Szociális értékrend fejlesztése, emberi kapcsolatok

- megfelelő énkép kialakítása, önismeret fejlesztése, reális önértékelésre való képesség birtoklása, a megfelelő önbizalom kifejlesztése
- döntéshozatalra való képesség, a döntésekért, tettekért való felelősségvállalás, kötelességtudat kialakítása
- kitartás, akaraterő, küzdeni tudás - mint emberi tulajdonságokkal való rendelkezés

- személyiségünk megismerésének képessége: önkontroll, önuralom és önfegyelem elsajátíttatása
- az egyének és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének előnyeit közvetítő iskolai légkör, életrend elfogadásának, igényének kialakítása
- az emberek közötti érintkezés, emberi kapcsolatteremtés és kommunikáció kulturált formáinak, elfogadott normáinak kialakítása, udvariasság és illemtani szabályok birtoklása
- tartalmas emberi kapcsolatok kiépítésének igénye; önmagával és másokkal szembeni igényesség belsővé tétele
- az emberi értékek felismerése; mások munkájának tiszteletére, megbecsülésére nevelés
- az empátikus képesség kialakítása
- társadalmilag elfogadott értékrend, erkölcs, etikai értékek közvetítése
- a társadalmi viszonylatrendszerbe való beilleszkedés képességének kialakítása, közösségi és demokratikus magatartási formák birtoklása
- nyitottság, érdeklődés, fogékonyság kialakítása a világ, az emberiség globális problémái iránt
- aktív közéleti tevékenységre ösztönzés, a másság elfogadása, segítőkészség, jóindulat, tolerancia
- a mai bonyolult, nyitott világban való eredményes érvényesülés képességének kialakítása
- sajátos egyéni értékrendszerek kialakítása
- szociális szokások kialakítása
- szociális minták nyújtása

Kulturált életmód, testi - lelki egészség

- önkifejezési képességek bemutatása, gyakorlása

- nemzeti kultúránk megismerésére, értékeinek tiszteletére, hagyományainak ápolására nevelés
- új érték teremtésének igényére, önkifejező képességre nevelés
- a kulturált nyelvi magatartás kialakítása, választékos szóbeli kifejező képesség elsajátíttatása
- elemi munkaszokások kialakítása (pontosság, rend, önkiszolgálás, takarékoság, kötelességérzet, lelkiismeretesség)
- az életkori sajátosságoknak megfelelő önállóság, önellátó képesség kialakítása
- harmonikus családi élet igényének kialakítása; a családban rejlő értékek tudatosítása
- egészséges életmódra ösztönzés; a szabadidő eltöltésének kulturált formáira, a környezet védelmére és óvására szoktatás
- az esztétikus környezet kialakítása, kiépítése, közös védelme (táska, terem, iskola, lakókörnyezet...), a tanulók ízlésének formálása.

IV. ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

A nevelési-oktatási intézmény feladatai a gyermek, a tanuló egészségfejlesztésével összefüggésben

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a nevelési-oktatási intézményben eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.

A nevelési-oktatási intézmény által működtetett teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen a pedagógusok a nevelési oktatási intézményben végzett tevékenységet, a helyi pedagógiai programot és szervezeti működést, a gyermek, a tanuló és a szülő részvételét a nevelési oktatási intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a gyermek, a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

A nevelési-oktatási intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermek, a tanuló egészséghez, biztonságához való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezetőszerkeztés fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

A nevelési-oktatási intézményekben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek, tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait. A

nevelési-oktatási intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a helyi pedagógiai program részét képező egészségfejlesztési program keretében.

A helyi egészségfejlesztési programot a nevelőtestület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

Az egészséges életmódra vonatkozó támogató intézményi munkarendben és házirendben előírt szabályok betartása az intézményben mindenki számára kötelező.

- A nevelési-oktatási intézmény közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködik a gyermekjóléti szolgálattal, valamint a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.
- Ha a nevelési-oktatási intézmény a gyermeket, tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni, vagy a gyermekközösség, a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeresi a gyermek- és ifjúságvédelmi szolgálatot vagy más, az ifjúságvédelem, területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
- A nevelési-oktatási intézményben, valamint a nevelési-oktatási intézményen kívül a gyermekek, tanulók részére szervezett rendezvényeken alkohol- és dohánytermék valamint semmilyen élvezeti szer nem fogyasztható.

Jövőkép (távlati célok)

Az egészség a legfőbb emberi érték, amely nemcsak a betegség hiányát, hanem a teljes testi, lelki és társadalmi jólétet is jelenti. Egészségünk megőrzése egyéni felelősségünk, de közös ügyünk is.

Tudjuk, hogy a családi háttér mellett, a megfelelő egészségkultúra kialakítása a neveléstől és az oktatástól, azaz tőlünk függ.

Egészségnevelési tevékenységünkkel legfontosabb célunk, hogy a helyes egészségtudat kialakításához hozzájáruljunk.

El kívánjuk érni, hogy tanulóink felismerjék: a tudatos, helyes életmód nemcsak saját egészségüket szolgálja, de környezetük, családjuk, születendő gyermekeik egészségének is záloga lehet.

Programunk az egészséges életmód kialakításához és hosszú távú fenntartásához megismerendő területek közül az egészséges táplálkozás, mozgás gazdag életmód, egészséges környezet, testi-és lelki egészség, valamint az dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás és AIDS veszélyeivel, illetve ezen témakörök tantárgyakhoz történő beillesztésével igyekszik céljait elérni.

Az egészséges életmód kialakításban és fenntartásában fontos számunkra

- Az egészséges állapot, a harmonikus élet értéként való tisztelete.
- Helyes döntések az egészséges életvitel kialakításában, konfliktusok megoldásában.
- Nem egészséges, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása
- A környezet egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek és az elkerülés módjainak megismertetése.
- A káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzése.

- Felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítés
- Megelőző jellegű, folyamatosan végzett egészségfejlesztés

1. osztály: alapszűrés + orvosi vizsgálat,
2. osztály : alapszűrés,
3. osztály: alapszűrés + orvosi vizsgálat,
4. osztály: alapszűrés,
5. osztály: alapszűrés + orvosi vizsgálat,
6. osztály: alapszűrés + Di-Te oltás (szeptember) + MMR-II. oltás (október),
7. osztály: alapszűrés + orvosi vizsgálat,
8. osztály: alapszűrés + orvosi vizsgálat (záróvizsgálat) + hepatitis B elleni védőoltás az oltóanyag fajtájától függően 2-3 részletben,

Az előbbi egészségügyi tevékenységek a következőket jelentik:

Alapszűrés (védőnők végzik)

testsúly- magasságmérés (évente); látásélesség (évente); színlátás (kétévente); golyvaszűrés (kétévente); mozgásszervek (pl. lúdtalp, gerincferdülés, mellkasdeformitás); vérnyomásmérés; obezitás; nemi érés; vizelet; életmód; caries

Orvosi vizsgálat (elvileg) teljes státusvizsgálat

Védőoltások rendjét az év elején megjelenő Egészségügyi Közlöny szabályozza.

Di-Te(diftéria-tetanusz oltás) és **MMR-II.** (kanyaró-rubeola-mumpsz elleni újraoltás) az oltást általában a 6. osztályba járó tanulók kapják.

Hepatitis B elleni védőoltásban az általában 8. osztályba járó tanulók részesülnek.

Az oltás első részletét szeptember hónapban.

Következő részlet(ek) az oltóanyag fajtájának (hatóanyagtartalmának megfelelően).

Tisztasági vizsgálatok a módszertani levél ajánlása szerint, ill. az iskola kérésére.

A tanulók fogászati vizsgálatát minden osztálynak tanévenként két alkalommal, illetve szükség esetén a fenntartó által megbízott fogorvos látja el.

Egészségnevelő előadások tartása osztályfőnöki vagy egyéb órákon a pedagógusok kérésére a védőnők végzik, az iskolával történt megállapodás szerint.

Az előadások témája alkalmazkodik az életkori sajátosságokhoz és az aktualitásokhoz

Pedagógiai munkával összefüggő mentálhigiénés ártalmak kiküszöbölését az iskolavezetés igyekszik úgy megoldani, hogy a napi egyenletes terhelés

érdekében az órarend készítésénél váltakoznak az erősebb és gyengébb szellemi és fizikai megterhelést jelentő tantárgyak.

Az egészségügyi szempontok érvényesülése érdekében csak olyan oktatási eszközöket alkalmazunk tevékenységünk folyamán, amelyek minőségileg megfelelnek az előírásoknak és erről tanúsítvánnyal is rendelkeznek. A számítástechnikai eszközök beszerzésénél elengedhetetlennek tartjuk, hogy csak kis kisugárzású monitorokat alkalmazzunk tanulóink látásának védelme érdekében és ezek is megfelelő bútorzaton legyenek elhelyezve.

A kémia tantárgy oktatásához csak olyan anyagokat használunk fel, amelyek rendelkeznek az ehhez szükséges tanúsítványokkal, tárolásuk az előírásoknak megfelelően történik, és felhasználásukat csak az arra képesítéssel és engedéllyel rendelkező személy végezheti. Az anyagok beszerzését, tárolását, felhasználásának szakszerűségét az ÁNTSZ rendszeresen ellenőrzi.

Az egészséget fenntartó testi nevelés legfőbb színterei a testnevelés órák és a sportfoglalkozások.

A testnevelés és sportolás sajátos eszközeivel hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelt helyen kezelő személyiséggé váljanak. A testnevelés és sport körülményeit úgy próbáljuk megszervezni, hogy azok ne okozzanak hátrányos megkülönböztetést. Az iskola a Diáksport Egyesülettel közösen biztosítja a mindennapos testedzés lehetőségét a tanulók számára.

A napközis tanulók foglalkozásai között minden nap szerepel mozgásos tevékenység.

Egészséggel kapcsolatos ismeretek, az egészséges életmódra nevelés jelenleg az osztályfőnöki és biológia órákon folyik leginkább.

Konkrét célok

Az egészséges életmód kialakításban és fenntartásában fontos számunkra

- Az egészséges állapot, a harmonikus élet értéként való tisztelete.
- Helyes döntések az egészséges életvitel kialakításában, konfliktusok megoldásában.
- Nem egészséges, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás kialakítása
- A környezet egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőinek és az elkerülés módjainak megismertetése.
- A káros függőséghez vezető szokások kialakulásának megelőzése.
- Felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítés
- Megelőző jellegű, folyamatosan végzett egészségfejlesztés
- Egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- Mozgásban gazdag életmód folytatása.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai keretek között

Az iskola-egészségügyi szolgálat éves munkaterve alapján az osztályfőnöki, természetismeret, biológia órákon és a napközis foglalkozásokon, valamennyi évfolyamon a védőnők előadásával.

Tanórán kívüli tevékenységek

- Egészséges környezet kialakítása.
- Szünetekben/óráközi szünetben javasolt a levegőztetés, a szabadban eltöltött szünet!

- Minden szünetben kötelező a tanteremben a szellőztetés.
- A tízórai szünet rendjének betartása.
- Ebédeltetés a meghatározott rendben történjen.
- Ebéd után a napközis és tanulószobás tanulók 45 percet szabadlevegőn mozgással töltsenek.
- Tanulmányi kirándulások, séták szervezése a szabadba.
- Diáksport foglalkozások szervezése.
- Versenyeztetés.

Módszerek

- Önálló információgyűjtés
- Tájékoztatók
- Osztályfőnöki órák
- Előadások külső előadók által
- Multimédiás anyagok felhasználása
- Tanulmányi kirándulások
- Bemutatók szervezése
- Beszélgetések kortárs előadókkal (pl. drog prevenció témában)
- Szülői értekezletek
- Rendezvények szervezése
- Sportversenyek
- Élménybeszámolók

Résztevők

Külső partnerek

- ÁNTSZ
- Oktatási Államtitkárság
- Magyar Gerincgyógyászati Társaság

- Iskola-egészségügyi Szolgálat
- Gyermekjóléti Szolgálat
- Pedagógiai Szakszolgálatok
- Községi Önkormányzat
- Szülői Munkaközösség

- **Belső partnerek**

- Osztályfőnökök
- Tanítók
- Tanárok
- Iskolavezetés
- Napközis nevelők

1. Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
  - o a táplálkozás,
  - o az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
  - o a családi és kortárskapcsolatok,
  - o a környezet védelme,
  - o az aktív életmód, a sport,

- a személyes higiénia,
- az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés területén.

2. Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

3. Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:

- testnevelés órák;
- játékos,
- egészségfejlesztő testmozgás az első-negyedik évfolyamon;
- az iskolai sportkör foglalkozásai;
- tömegsport foglalkozások;

b) a helyi tantervben szereplő környezetismeret, biológia, testnevelés tantárgyak tananyagai

c) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;

d) évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;

e) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele

- félévente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;

- a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

V. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

1. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók
  - ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
  - ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
  - ismerjék fel a vészhelyzeteket;
  - tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
  - sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
  - ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
  - sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:
  - a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
  - a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
  - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
Kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
Fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
Testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

- az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás balesetknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja; valamint az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele fél évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatosan.

VI. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Jövőkép, alapelvek, távlati célok

Az ember környezetéhez hozzá tartozik mind a természetes, mind az épített és a társadalmi környezet. Ezért a környezeti nevelés olyan személyiségformálást jelent, melynek során az ember felismeri a természeti, társadalmi, gazdasági jelenségek kölcsönös voltát, helyét és szerepét e környezeti rendszerben. Kialakítja az emberekben azokat az új környezettel kapcsolatos magatartási és életviteli mintákat, melynek során a társadalom környezetért felelős személyiségeivé válnak. Ennek céljából fontos biztosítani mindenki számára azt a lehetőséget, hogy elsajátíthassa a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert, pozitív érzelmi hozzáállást, elkötelezettséget.

A környezetben minden mindennel összefügg, ezért szerencsés, hogy a környezeti nevelés *rendszer-szemléletű, holisztikus* látásmódú, lehetővé teszi az egésztől a részek felé való megismerést, több tudományterület összekapcsolását. A környezeti nevelés élethosszig tartó folyamat, nemcsak az iskolában folyik, hanem az élet más színterein is (család, óvoda, más intézményes és intézményen kívüli terület).

A környezeti problémák igazából soha nem helyi jellegűek, mindig tágabb környezetre hatnak, mégis érzelmileg fontos, hogy a környezeti nevelés *helyi* problémákra, a helyi természeti-társadalmi jellemzők megismerésére támaszkodjon, miközben megláttatja ezek *globális* összefüggéseit. Az aktuális problémák szemléletformáló hatásán keresztül eljut a gyermekekben a jövő iránti erkölcsi felelősség kialakításáig. Cél olyan emberek nevelése, akik a természetes és a társadalmi környezet szépségeire nyitottak, ezeket tudják értékelni, majd a természettel harmonikusan tudnak együtt élni, életvitelüket

harmonikusan tudják vezetni, ezért a nevelésnek a valóságos életben kell gyökereznie.

A problémák egyedül nem megoldhatók, ezért a környezeti nevelés fontos célja az *együttműködésre nevelés*, az egymásra odafigyelés, az egymás iránti szeretet kialakítása, a társadalomba való beilleszkedés képességének kifejlesztése.

Hosszú távú pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- holisztikus szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása
- ismeretek és jártasságok kialakítása, amelyek segítségével képesek lesznek megelőzni az egészségügyi problémákat, illetve csökkenteni azok súlyosságát.
- helyzetfelismerés, ok–okozati összefüggések
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- globális összefüggések megértése
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása

- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás

Az iskola hitvallása

A környezet-és az egészség egymástól el nem választható fogalmak. A természet-környezet óvása, védelme nélkül nem beszélhetünk egészséges emberi életről sem, mivel az ember a természet része. Az általa okozott természeti-környezeti szennyeződések károsan hatnak vissza a saját szervezete működésére.

Ennek szellemében kívánjuk nevelni a ránk bízott gyermekeket és programjainkkal a szülők és a környék lakóinak környezet-és egészségtudatos magatartását is fejleszteni kívánjuk.

Helyzetkép, helyzetelemzés

Előélet, hagyományok:

Iskolánkban hagyományai vannak a környezeti nevelésnek, tanulóink rendszeresen részt vesznek a község különböző környezetvédelmi akcióiban.

Korábbi években tanulóink részesei voltak a nemzetközi méretű „Savas Eső Program”-nak, a Saubermacher Békés Hulladékgyűjtő Kft. és a Köröstarcsáért Barátok Egyesülete szelektív hulladékgyűjtési akciójának elem és akkumulátorgyűjtésének az idei évben pedig ÉAI Magyarország Kht. „Országos alumínium italdoboz gyűjtés Magyarországon” akciójának.

Diákjainknak minden tanévben természetvédelmi napot szervezünk, programokkal emlékezünk meg a „Madarak és Fák Napjáról”. Iskolai és osztályszinten is rendezünk hulladékgyűjtést. Tanulóink évek óta szervezeten részt vesznek a papírgyűjtési akcióban.

Az akciókon és programokon való részvételt rendszeresen közösen értékeljük a tanulóinkkal, a diákönkormányzat bevonásával, s így azok színvonalának és hatékonyságának fejlődése biztosított.

Konkrét célok

- A gyermekekben hajlandóságot ébreszteni az aktív részvételre, kialakítani a tenni akarást a problémák megoldására, kifejleszteni az eredményes konfliktuskezelés cselekvő képességét, aktivitást és jó együttműködést.
- Érzékenyvé tenni a gyerekeket a harmonikus környezet szépségének befogadására, élvezetére.
- Segíteni a környezeti folyamatok, összefüggések megértését, a környezettudatos életvitel kialakítását, lehetővé tenni a természet teljességének, osztatlan egységének megérzését, az ehhez kötődő pozitív emóciók megélését, a környezetérzékenység javulását.
- Megvalósítani a helyes döntések meghozatalához szükséges ismeretek átadását, a magatartások, viszonyulások, értékrend, pozitív jövőkép és környezeti etika kialakulásához nélkülözhetetlen élményhelyzetek biztosítását.
- Lehetővé tenni a problémák, jelenségek sokoldalú megközelítésének, látásmódjának kialakítását.
- Felkészíteni a gyerekeket, hogy ha lehetőségük van választani, dönteni akkor a környezetkímélő termékeket, technológiákat részesítsék előnyben. Kialakítani a gyerekekben a károsodásokat megelőző gondolkodást, megismertetni a gyerekekkel a takarékos és mértékletes életvitel lehetőségeit.
- A környezeti nevelés beépítése a természettudományokon kívüli tantárgyakba (technika-életvitel, történelem, társadalomismeret-etika,

művészeti tárgyak), ez lehetővé teszi, hogy az összetett és bonyolult környezeti jelenségeket, folyamatokat könnyebben megértsük több tudomány eredményeinek felhasználásával, a sokoldalú megközelítéssel.

- A valóságos természeti és humán környezet megtapasztalását biztosító programok: erdei iskola, témahét, jeles napok megünneplése, terep foglalkozások a természetismeret és a környezetismeret tantárgy keretében.
- Ökológiai szemlélet tükröződése a természetes életközösségek sokféleségének megfigyelésével, a környezetben bekövetkező változások nyomon követésével, az élőhelyek megóvásával, megfelelő irányítással történő természetvédelmi tevékenységgel.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés színterei az iskolában:

- Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai
- Tanórán kívüli tevékenységek
- Az iskola környezettudatos működése

Az osztályfőnöki munka és a környezeti nevelés

A gyerekek osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg.

Az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása nem meghatározó a környezeti nevelés szempontjából. Inkább általános tájékozottsága, problémafelismerő és feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

Egy osztályterembe való belépéskor már ránézésre látszik annak hangulata, atmoszférája. Tükröződik valami a benne élő közösségről, abból, ahogyan a tanulók saját maguknak teremtett környezetükben élnek. A mikrokörnyezet felfedezése, igényes, gondos alakítása, megóvása életünk minden helyszínén fontos lépés. Nem egyszerűen dekorálás tehát, hanem a környezetkultúra fejlesztésének eszköze.

A környezet megóvására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Kiemelkedő szerepet játszik az osztályfőnök abban is, hogy összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, illetve lehetőségeit. Például: óhatatlanul felmerülnek a fogyasztói társadalom problémái: táplálkozási szokások, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag- és energiatakarékosság az iskolában. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciók is kiegészíthetik és összefűzhetik az egyes szaktárgyakat.

Az osztályfőnöki tevékenység eredményességét fokozza, ha az osztályfőnöki órák témájának kínálata nem ad hoc jellegű, ismétlődésekkel teli, hanem legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs program. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg. A tanári együttműködésnek ez a formája a testület erejét fokozza, hatékonyságát növeli. Természetesen mindez az osztályfőnök összetartó munkájára épít.

Tanórán kívüli tevékenységek

- Erdei iskola: Az élményközpontú tevékeny tanulás megvalósítása, valamint a humanista és környezettudatos szemlélet és magatartás kialakítása a célunk. Fontosnak tartjuk továbbá az új tanulási formák

megjelenését, a természetre való ráhangolódást és a közösségépítést az erdei iskolában.

- Tanulmányi kirándulások: Nemzeti Parkok megismerése
- Versenyek vetélkedők: természettudományi vetélkedő, tanulmányi versenyek, környezetvédelmi vetélkedők, tisztasági verseny
- Az iskola szépítése: szemétyűjtés, fásítás, növényültetés, dekoráció.
- Gyűjtési akciók: papírgyűjtés, szárazelem, alumínium italdoboz
- Jeles napok:

A természet-környezetvédelem jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő vetélkedőt, akciót vagy kirándulást szervezhetünk, illetve pályázatot írhatunk ki.

Február 2.	Vizes Élőhelyek
Március 6.	Nemzetközi Energiahatékonyság Nap
Március 22.	Víz Világnapja
Március 23.	Meteorológiai Világnap
Április 3.	Csillagászati Világnap
Április 4.	Laboratóriumi Állatok Napja
Április 22.	Föld Napja
Április 24.	Kísérleti Állatok Védelmének Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja

Május 15.	Állat- és növényismeret napja (Magyarországon)
Május 15.	Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap
Május 18.	Múzeumi Világnap
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap
Június 8.	Óceánok Világnapja
Június 17.	Világnap az Elsivatagosodás Ellen
Június 21.	A Nap Napja
Június 25.	Barlangok Világnapja
Július 11.	Népesedési Világnap
Augusztus 9.	Állatkertek Napja
Szeptember 16.	Ózon Világnapja
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 8.	Madárfigyelő Világnap
Október 8.	Természeti Katasztrófák Elleni Védekezés Világnapja
Október 15.	Nemzeti Gyaloglónap
Október 16.	Élelmezési Világnap
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
November 27.	Fogyasztásszüneteltetési Nap

- Múzeumlátogatások: A Természettudományi Múzeum és a Csodák Palotájának (virtuális múzeum) látogatása. Állatkerti és botanikus kerti séták.

- Ismeretterjesztő előadások: Rendszeres meteorológiai, ásvány és kőzettani, élelmiszerbiztonsági előadásokat szervezhetünk.
- Üzem és gyárlátogatás: Rendszeresen szervezhetünk a tananyaghoz illeszkedő témájú gyárlátogatásokat

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - o a környezet fogalmával,
  - o a földi rendszer egységével,
  - o a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - o a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - o lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - o lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival

kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

1. Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) a helyi tantervben szereplő környezetismeret, biológia, fizika, kémia tantárgyak tananyagai
- b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- c) a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
  - minden évben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
  - évente egy környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése a „Föld napja” alkalmából játékos vetélkedővel, akadályversennyel az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
  - a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában.

VII. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink:

1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása.

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében.

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelné és irányítani képes – személyiséggé válásig.

3. Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata, a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.

5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1. A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk.
- A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Intézményünk pedagógiai tevékenysége teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni

oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.

- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

Hagyományőrző tevékenységek

- .Tanévnyitó ünnepély
- Az osztályok kulturális bemutatói téli és tavaszi szünet előtt.
- Az Erzsébet-bál.
- A farsang.
- Táncoktatás és tánciskolai vizsgabál kétévente a 7. – 8. osztályos tanulók részére.
- Sportnapok
- Az év végi kétnapos kirándulások. (Önköltséges)
- A 8. osztályos tanulók bankettje.
- Tanévzáró ünnepély és ballagás.
- „Hétmérföldes Csizma” Kistérségi Mesemondó Verseny

A " Lehetőséget a tehetségnek " iskolai alapítvány segíti anyagilag a tehetséges tanulók versenyeztetését, jutalmazza a " Jó tanuló, jó sportolót " az iskolai

tanulmányi versenyek győzteseit, hozzájárul tanulóink vidéki versenyeztetéséhez. Egyéni segítséget nyújt a továbbtanuláshoz.

Tanulóink nagy része tagja a Községi Könyvtárnak, részt vesznek a Művelődési Ház szakköreiben is.

Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 3-8.osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott pedagógus segíti.

Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.

Az egyéni képességek kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

A beilleszkedés magatartási, tanulási nehézségének enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- kapcsolattartás az óvodával, (iskolavezetés, leendő első osztályt tanító nevelők, ifjúságvédeleми felelős)
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- felzárkóztató órák szervezése,
- napközi otthoni ellátás,
- igény esetén tanulószoba megszervezése,
- valamint a szülők és családok nevelési gondjainak segítése.
- Iskolánk az adott területhez jól képzett szakemberekkel rendelkezik, akik a többiek munkáját is segítik.

A különleges bánásmódot igénylő gyermekekre, tanulókra vonatkozó eltérő szabályok

- A fejlesztési feladatok meghatározása és dokumentálása

A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és a végrehajtásában közreműködő pedagógus évente legalább egy alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét.

Az többi tanulóval együtt oktatott tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációját központilag kiadott egyéni fejlődési lapon dokumentálja.

- Az 1-4. évfolyamon az egyes tantárgyakból gyenge teljesítményt nyújtó tanulók képességeinek fejlesztésére heti két felzárkóztató órát szervezünk.
- További tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola vezetése dönt.
- A felzárkóztató foglalkozások sajátos formái az egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozásokon a köznevelési törvény előírása alapján a rászoruló tanulók vesznek részt az előírt óraszám mértékében

Képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés.

A tehetség-, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A nem kötelező tanítási órák keretében a tehetséggondozást és a felzárkóztatást az alábbiakkal segíti az intézmény:

Ötödik évfolyamtól az osztályokat az emelt szintű matematika figyelembe vételével kb. egyenlő létszámban kell indítani vagy bontani A tagozat a 8. osztály befejezéséig tart. Átmenet az egyik osztályból, vagy csoportból a

másikba csak indokolt esetben lehet. Az emelt szintű osztályba, vagy csoportba a bejutás feltétele:

- jó tanulmányi eredmény, tanulmányi átlag a készségtárgyak kivételével: 4
- a 4. osztály, év végi matematika eredménye: jeles

Az iskola – amennyiben a feltételek adottak a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló miniszteri rendeletben szereplő előírásoknak – a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányainak ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítést szervez.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés keretei között a tanulók

- egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása,
- fejlődésének elősegítése,
- a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik.

Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik.

Témahetek, témanapok (projekthetek, projektnapok). Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára projektoktatást (témaheteket, témanapokat) szerveznek.

A projektoktatás egy iskolai napon legalább három órát meghaladó foglalkozás vagy több iskolai órán, tanítási napon át zajló tanítási-tanulási folyamat. Ennek során

Témahét

Lehetséges megoldás a tanórán kívüli megszervezés. Lehetséges területei:

- egészségnevelés,
- környezetvédelem,
- erdei iskola,
- lakóhelyünk megismerése.

Évfolyamonként lehetséges eltérő tartalmakat választani a témahét megszervezésére.

Projekt

A projekt értelmezése alapján különbséget kell tennünk projektalapú oktatás, projekt módszer alkalmazása között.

- Projekt alapú oktatás esetén az adott tantárgy, vagy műveltségterület teljes tantervét projektekre bontva kell megtervezni.
- A projekt módszer egy-egy tananyagegység projekt keretében történő feldolgozását feltételezi.
- Az iskola részben tanórán kívüli foglalkozások keretében évente egy, esetleg két iskolai projektet is megvalósíthat.

Az egyes oktatásszervezési eljárások összefüggnek. Nem lehetséges, hogy minden alkalmazott megoldás önálló tartalomra terjedjen ki. A programalkotásnál az iskola erőforrásainak ismeretében azt kell végiggondolni, hogy az egyes évfolyamokon alkalmazott tanulásszervezési eljárások, hogyan épülnek egymásra, és hogyan függenek össze a hagyományos pedagógiai módszerekkel.

Innovációink a TÁMOP 3.1.4 pályázatban

Innovációink:

Konvergencia a művészeti területek között

Miért választottuk ezt a területet?

Iskolánk kistélepülésen működő iskola. Ennek egyik sajátossága, hogy központi szerepet játszik a község kulturális életében. Az iskola adja a műsort a községi ünnepeken – március 15-én, október 23-án -, s az iskola kulturális rendezvényei is a leglátogatottabb programok. Ezen kívül gyermekeink adnak műsort az idősek napján, anyák napján s mindenféle civil szervezet által rendezett ünnepeken. Ez mutatja, hogy Köröstarcsán nagy kereslet mutatkozik az iskola művészeti tevékenysége iránt. Adottságaink is kivételesen jók, különösen a nevelőtestületi és a tanulólétszámhoz viszonyítottan. Kiválóra minősített művészeti iskolánkat etnográfusi diplomával is rendelkező művésztanár vezeti. Tanulóink rajzpályázatokon kiváló eredményeket érnek el.

Esélyegyenlőség megteremtése a mikroközösségekben a kulturális különbségek figyelembe vételével

Mi sokféle szempontból közelítettünk ehhez a témához. Annak a családnak, amelyiknek az anyagi lehetőségei szűkek az első megtakarítási lehetőség a kultúrára fordított pénz. Nem fognak könyvet vásárolni, színházba, moziba, kirándulni menni. Nem fognak külön tanárt fogadni, ha gyermekük nem boldogul. Ennek az innovációnak az a célja, hogy bemutassuk, mi milyen egyéni illetve kiscsoportos fejlesztést tervezünk diákjainknak, hogy iskolánk elvégzése után felkészülten magabiztosan folytathassák tanulmányaikat a középiskolában.

Konfliktuskezelés

Miért választottuk ezt a területet?

Társadalmunk átalakulásával megváltozott a falu közössége is. A munkanélküliség magas aránya felerősíti a társadalmi feszültségeket. Megváltozott a család struktúrája. Ritka az együtt lakó biztonságot adó nagycsalád, ahol mintát kaphat a gyerek viselkedési kultúrák elsajátítására. Nem tudja megtanulni, hogyan kell egymáshoz alkalmazkodni. Hogyan kell tekintettel lenni a másokra. A családok többségében 1, legfeljebb 2 gyerek van. Sokukat egyedülálló szülő neveli. Így könnyen adódik az a helyzet, hogy minden a gyerek körül forog. Mindenki az ő parancsait lesi. A szülő így próbálja kárpótolni a hiányzó szülőtársat, vagy az eddig megszokott anyagi javakat. Ezért a gyerekek elég nagy százaléka nem akar, és nem tud szabályokat betartani. Az önérvényesítési törekvéseit minden elé helyezi.

Az SNI tanulók beilleszkedését segítő program

Az intézményünk 2000 óta vesz részt a befogadás és integrálás tevékenységében, a törvény által előírt keretek között. Az integrált tanulók

rehabilitációs tevékenységének minél jobb kibontakozását egy jól felszerelt tanulóbarát fejlesztő szoba segíti. Itt a tanulók délutáni foglalkozások keretében is megkapják a számukra szükséges plusz fejlesztést. A különleges bánásmódot igénylő tanulók beilleszkedését már első osztálytól folyamatosan figyelemmel kísérjük és a megfelelő szakember segítségével a pedagógusok is felkészülnek a fogadásukra.

Esélyegyenlőség megteremtése a beiskolázás megkönnyítése érdekében

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éveit meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetőek. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcok kialakulását. Cél: Az iskola csökkentse a tanulók között iskolába lépéskor meglévő – az elsődleges szocializáció eltéréseiből fakadó - társadalmi, mentális és képességbeli különbségeket.

Művészeti tevékenységek szerepe a tanulók személyiségfejlesztésében

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét.

Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben. A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási

módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét.

A TÁMOP-3.1.4. kódszámú Kompetencia alapú oktatás, egyenlő hozzáférés – innovatív intézményekben című pályázat megvalósítása során vállalt kötelezettségek fenntarthatósági táblázatai

Székhely:

**Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
5622 Köröstarcsa, Kossuth Lajos u. 6. sz. (028319/001)**

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása (testnevelés és sport)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév								x
2014/2015. tanév					x			

Három hetet meghaladó projekt	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév					x			
2014/2015. tanév					x			

Témahét	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév						x		
2014/2015. tanév						x		

Moduláris oktatási program (idegen nyelv – német)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

2013/2014 tanév							x	
2014/2015. tanév								x

Innováció	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév					x			
2014/2015. tanév					x			

Moduláris oktatás (matematika)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév					x			
2014/2015. tanév						x		

IKT (25%)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév					x	x	x	x
2014/2015. tanév					x	x	x	x

A kompetencia alapú oktatás implementációja a következő rendszerben történik:

Szövegértés- szövegalkotás teljes lefedettségű programcsomag	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév					x			
2014/2015. tanév						x		

Matematika teljes lefedettségű programcsomag	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév					x			

2014/2015. tanév						x		
------------------	--	--	--	--	--	---	--	--

Életpálya építés programcsomag „B” (matematika)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév						x		
2014/2015. tanév							x	

Idegen nyelvi német programcsomag	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév							x	
2014/2015. tanév								x

Telephely:

**Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
Kossuth Lajos u. 39 sz. Alatti Telephely (028319/002)
5622 Köröstarcsa, Kossuth Lajos u. 39. sz.**

Három hetet meghaladó projekt	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév	x	x						
2014/2015. tanév	x	x						

Témahét	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév		x						
2014/2015. tanév		x						

Innováció	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév	x							
2014/2015. tanév	x							

IKT (25%)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév	x	x						
2014/2015. tanév		x	x					

A kompetencia alapú oktatás implementációja a következő rendszerben történik:

Szövegértés- szövegalkotás teljes lefedettségű programcsomag	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév	x							
2014/2015. tanév		x						

Matematika teljes lefedettségű programcsomag	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév	x							
2014/2015. tanév		x						

Szociális környezeti és életviteli programcsomag „B” (<i>magyar nyelv és irodalom</i>)	Évfolyam							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév		x						
2014/2015. tanév			x					

Szociális	Évfolyam
-----------	----------

környezeti és életviteli programcsomag „A” (<i>technika</i>)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013/2014 tanév	x							
2014/2015. tanév		x						

Tanulmányi kirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek a lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése céljából.

Osztálykirándulások. Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal osztálykirándulást szerveznek. Az osztálykiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás. Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. Az iskola nevelői a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy

ezekon a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

VIII. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a szervezeti és működési szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az intézményvezető által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Heti teljes munkaidejének ötvenöt–hatvanöt százalékában (neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében) tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felüli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- A jogszabályokban meghatározott határidőkre megszerezze az előírt minősítéseket.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátítása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

A tehetség-, képesség kibontakozását segítő tevékenységek

A nem kötelező tanítási órák keretében a tehetséggondozást és a felzárkóztatást az alábbiakkal segíti az intézmény:

Ötödik évfolyamtól az osztályokat az emelt szintű matematika figyelembe vételével kb. egyenlő létszámban kell indítani vagy bontani A tagozat a 8.

osztály befejezéséig tart. Átmenet az egyik osztályból, vagy csoportból a másikba csak indokolt esetben lehet. A tanulók az alábbi óraszámok alapján tanulják a matematikát:

	normál:	emelt szintű:
5. évfolyam:	4	4+2
6. évfolyam:	3	3+2
7. évfolyam:	3	3+2
8. évfolyam:	3	3+2

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése, mentorálása.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).

- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.
- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.

6. Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel

- Az iskolai diák-önkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
- Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
- Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.

7. Munkafegyelem, a munkához való viszony

- A munkaköri köteleességek teljesítése.
- Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
- Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
- Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.

8. Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében

- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.

- Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
- Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

9. Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés

- Más képzettségre irányuló továbbtanulásban való részvétel.
- Továbbképzéseken való részvétel.
- A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.

10. Az iskolai munka feltételeinek javítása

- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
- Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
- Az iskolai alapítvány működésének segítése.
- Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
- Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
- Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.

11. Részvétel a nevelőtestület szakmai életében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában

- Részvétel az adott tanév munkatervében meghatározott feladatok ellátásában.

- Részvétel a nevelőtestület szakmai (pedagógiai) döntéseinek előkészítésében.
- Önkéntes feladatok vállalása a nevelőtestületi feladatok megoldásában.

12. Aktív részvétel a tantestület életében

- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
- Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
- Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiken.

13. Az iskola képviselete

- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
- Részvétel a szülői szervezet által szervezett rendezvényeken.
- Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
- Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
- A település rendezvényein, eseményein való részvétel.
- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

14. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

15. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

IX. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diák-önkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.

- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban

részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.

- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervzetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév elején kitölti a tanulók tájékoztató füzetét, tanév közben havonta ellenőrzi tájékoztató füzet vezetését (éremjegyek, egyéb beírások, szülői aláírások).
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- a) A tanév elején összeállított munkaterv
  - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
  - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
  - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
  - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
  - Az osztály diákközösségének vezetői.
  - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- b) Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
  - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
  - Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
  - Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Állami nevelt (gondozott)
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló

- Sajátos nevelési igényű tanuló
- Az iskolában étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló
- Az étkezőkből csak ebédelő, illetve háromszor étkező tanul
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló)
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók
- Más településről bejáró tanuló
- Nem magyar állampolgár
- Évfolyamismétlő

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dicsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dicsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dicsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások száma tantárgyanként
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)

- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
  - A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
  - Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
  - A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Továbbtanulás iskolatípusok szerint
  - Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
  - Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
  - Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
  - Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.

- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
  - A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

a) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre;

a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vételével.

- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése.

c) Az osztályfőnöki órák tananyaga, tematikája évfolyamonként:

5. évfolyam

Tananyag: Tanuljunk tanulni Ötödikbe léptünk, házirend, tisztségek. A tanulást is tanulni kell. Nehéz és könnyű tantárgyak. Eredményes tanulás az 5. osztályban.

Követelmény: A tanulás kötelesség. Gazdálkodás az idővel. A tanulást is tanulni kell. Ami érdekel, amit szívesen csinállok.

Tananyag: Személyiségünk Önismeret, öntudat, önbizalom. Az ember értéke. Szokás, szenvedély.

Követelmény: Önismeret fejlesztése, osztálytársak közti bizalom, a támogató légkör megerősítése. A dohányzás szenvedélybetegség jellegének tudatosítása.

Tananyag: Test és lélek Az egészség értéke életünkben. Hogyan élhetünk egészségese. Testkultúra (testedzés, pihenés, öltözködés). Életrend, életritmus. Szabadidő helyes felhasználásáról.

Követelmény: Testünk iránti felelősségünk. Testi-lelki egészség legfontosabb összefüggései.

Tananyag: Tudni illik Az étkezés illemtana. Öltözködés, kultúrája. Szórakozás illemtana: színház, mozi, hangverseny, diszkó, kirándulás, sport, játék, strand.

Követelmény: Alapvető viselkedési normák gyakoroltatása, betartása, megkövetelése.

Tananyag: Családi élet Alkalmazkodás a családban. Egymás iránti figyelem a családban (hétköznapi, ünnepek).

Követelmény: A család életre szóló érzelmi háttér, erőforrás szerepének tudatosítása. Az egymásra figyelés fontosságának hangsúlyozása.

Tananyag: Közlekedés Gyalogos közlekedés kisebb, nagyobb településen. Tömegközlekedési lehetőségek. Kerékpáros közlekedés. Idénybalesetek.

Követelmény: Kövesse a közlekedés helyes magtartási szokásait! Ismerje a városi és vidéki közlekedésben lévő különbségeket! Ismerje a gyalogos és tömegközlekedés szabályait!

6. évfolyam

Tananyag: Gondolkodás, kommunikáció, tanulás Problémamegoldás, tanulás, emlékezet. Intelligencia, okosság, bölcsesség. Megismerés, tudás.

Követelmény: A beszéd és a gondolkodás összefüggései. Értékelje a tudást, a lelkierőt, és az egyéb szellemi képességeket!

Tananyag: Személyiségünk Ember voltunk általános vonásai, egyediségünk. Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. Szokás és szenvedély: jó és rossz szokásaink.

Követelmény: Képesség a másik ember személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására, mások bírálatának segítségként való elfogadására. Legyen képes felismerni az örökletes tényezők szerepét a jellem kialakulásában!

Tananyag: Test és lélek Test és lélek egysége. Egészséges életmód, testkultúra, mentálhigiénia. Növekszem, változom.

Követelmény: Helyezze el önmagát a saját korcsoportjában, felismerve ebből adódó jellemzőit! Ismerje az ember életszakaszainak főbb általános jellemzőit.

Tananyag: Tudni illik Találkozás, üdvözlés. Megszólítás, bemutatkozás, társalgás. Telefonálás illemtana. Vendégségben, vendéglátás. Pontosság, pontatlanság.

Követelmény: Alapvető magatartási normák ismerete.

Tananyag: Családi élet Személyi higiénia: testápolás, bőrápolás, ruha váltása. Nemi érés, nemi higiénia. Környezet tisztántartása: otthon, osztályban. Állatokkal a lakásban.

Követelmény: Tudja önmagát, környezetét tisztán tartani! Tudja, hogy a tisztaság az egészséges élet alapfeltétele!

Tananyag: **Közlekedés** Kerékpáros közlekedés korábban megismert szabályainak bővítése. Közlekedési jelzések, továbbhaladási algoritmusok leírása. Tömegközlekedés (országúti, vasúti, városi).

Követelmény: Ismerje az alapvető közlekedési szabályokat. Ismerje a kerékpár biztonsági felszereléseit!

7. évfolyam

Tananyag: **Test és lélek** Egészség, betegség, fogyatékoság. Egészséges életmód testkultúra, mentálhigiéna. Veszélyeztető tényezők. Az egyén és a drogok. A drogok és a médiák. A reklám hatása.

Követelmény: Ismerje fel a test és lélek összefüggéseit! Legyenek ismeretei a káros szenvedélyek veszélyeiről és elkerülésük módjáról!

Tananyag: **Személyiségünk** Örökletes adottságok: testi alkat, ösztönök, temperamentum, képességek, tehetség. A tanulás szerepe: sajátos szokások, ismeretek, világlátás, hobbik, örömök, félelmek. A nevelés szerepe: példaképek, jutalmazások, büntetések.

Követelmény: Tudja, hogy minden ember egyedi, hogy énünk egyes összetevői örökölték, mások megszerzettek! Ismerje fel a tanulás jelentőségét a jellem alakulásában!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek: térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség, számolási képesség, fizikai teherbírás, kézügyesség, ötletgazdagság, kapcsolatteremtés. Képesség és teljesítmény összefüggése. Önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. Munkahelyi

ártalmak és a stressz. A munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Pályaválasztási alapfogalmak: pálya, szakma, foglalkozás, beosztás, munkakör, képesítés, képzettség. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Szabadban dolgozni, testi erőt kifejezni, technikai feladatokat ellátni, tiszta környezetben dolgozni, szellemi munkát végezni stb.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét. Értelmezni a pályaválasztási alapfogalmakat. Azonosítani az érdeklődési területeket és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Közlekedés A KRESZ szabályai. Az elsősegélynyújtás szabályai. Veszélyhelyzetek kialakulása.

Követelmény: Előrelátással hárítsa el a veszélyhelyzetek kialakulását! Alkalmazza a KRESZ szabályait különös tekintettel: rendőri karjelzések, behajtani tilos, kerékpárút, főútvonal!

Tananyag: Tudni illik Fiúk és lányok, megismerkedés, udvarlás. Társalgás illemtana. Hogyan? Miről? Kamaszszerelm.

Követelmény: Helyes viselkedési formák tudatosítása.

8. évfolyam

Tananyag: Személyiségünk Önmegfigyelés, önismeret, önnevelés: tapasztalat önmagáról és másokról. Elismerés, bírálat, építő, romboló.

Érdeklődés, célok, akarat, éniideál, értékek. Önérzet, önbizalom, önszeretet, szégyen, kisebbségi érzés. Önfegyelem, akaraterő, felelősség. Különbözőségek és hasonlóságok. A másik egyediségének, másságának elismerése, tisztelete. A másik megismerése. Kommunikáció. Vitatkozás, versengés, kompromisszumok. Jellem-lelki tulajdonságok. Szokások, tudás, erkölcs, világnézet. Intelligencia, okosság, bölcsesség, kreativitás. Büszkeség, gőg, méltóság, önzés, önzetlenség. Nyitottság, kíváncsiság. Az ember, mint értékelő lény. Az értékelés szempontjai. Az értékelés nehézségei. A legfontosabbnak tartott értékek. Az ember, mint erkölcsi lény. Választás és döntés, szándék és tett. A rossz, a hibázás és a bűn. Az erkölcsös cselekedet (jót jól). Mozgatóink. Meghatározottságaink, gyökereink. Vágy, szükséglet, lehetőség, igény. Érdekek, értékek, normák. Beállítódás, magatartás és viselkedés. Empátia, tolerancia. Az egyes ember fejlődése. Életkorok jellemzői.

Követelmény: Tudjon érvelni az önuralom, önnevelés, önismeret fontossága mellett! Legyen képes érvelni a másik személyiségének tisztelete mellett! Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására! Legyen képes a meggondolt véleményalkotásra, mások józan, igazságos megítélésére! Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére, indokolni mások és önmaga hibás és jó döntéseit! Legyen képes felfedezni a különböző viselkedések és döntések mögött meghúzódó mozgatókat! Ismerje az egyes életszakaszok főbb jellemzőit!

Tananyag: **Pályaorientáció** Képességek, munkahely, munkanélküliség. Térbeli gondolkodás, nyelvi kifejezőképesség. Számolási képesség, fizikai teherbírás, kezűgyesség, ötletgazdagság és kapcsolatteremtési képesség. A képesség és teljesítmény összefüggése. Az önismeret testi, lelki, szociális és szellemi szempontjai. A munkahelyi ártalmak és a stressz. A

munkanélküliség állapota, folyamata, az átképzés. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, kérdőív, gyűjtőmunka.

Követelmény: A tanulók tudják: Felsorolni a képességek fő jellemzőit. Felismerni a képességek és a pályák kapcsolatát. Megadni saját képességeik szintjeit. Azonosítani a testi adottságok, a szociális körülmény és a tárgyi tudás szerepét az eredményes munkavégzésben. Felismerni a munkahelyi ártalmakat. Magyarázni a munkanélküliség állapotát, az átképzés szükségességét.

Tananyag: **Pályák megismerése, pályaválasztási dokumentumok** A pályák megismerésének lehetőségei: Pályaképek, pályatükrök, pályaismertetések, foglalkozás leírások. Pályaszintek, egymást helyettesítő pályaaajánlatok. Pályaalkalmasság, továbbtanulási lehetőségek. A pályaválasztás dokumentumai, ismeretforrások. Videofelvételek elemzése, pályatabló készítése, riportok készítése, elemzése. Érdeklődés, érzelem, motiváció a pályaválasztásban. Érdeklődési területek: Szabadban dolgozni, növényekkel, állatokkal foglalkozni, emberek között dolgozni. testi erőt kifejteni, formákkal, vonalakkal dolgozni, kézi erővel, szerszámmal dolgozni. Technikai feladatokat ellátni, irodában dolgozni, embereken segíteni, eladni, vásárolni. Tiszta környezetben dolgozni, gépeket szerelni és javítani, elektromos készülékekkel dolgozni, építőiparban, laboratóriumban dolgozni. Érzelmi viszonyulás és a motiváció szerepe a pályaválasztásban. Megbeszélés, vita, szituációs gyakorlatok, öndefiníciós folyamatok támogatása.

Követelmény: A tanuló tudja: Azonosítani az érdeklődési területek és elmondani azok szerepét a pályaválasztásban. Bemutatni a motiváció szerepét a pályaválasztásban.

Tananyag: Családi élet Családtervezés, házasság, családi célkitűzések. Generációk kapcsolata, egymás segítése. Családi szabadidő szervezés.

Követelmény: Legyen képes életvitele tudatos alakítására! Legyen fegyelmezett, segítőkész! Tudja szabadidejét kulturáltan hasznosítani! Legyen tájékozott nemzeti, vallási, családi ünnepekről! Tudjon ezek hagyományainak megfelelően viselkedni!

d) Választható témák az osztály összetételétől, neveltségi szintjétől függően

- A tanulást is tanulni kell
- Tanulást segítő tevékenységek
- Egészséges életrend
- A helyes napirend kialakítása
- A család: a nagyszülők, a szülők és a gyerekek közössége
- Ünnepek a családban
- Az ünnepek szerepe az emberek életében
- Ismerem-e önmagam?
- A megismerés forrásai
- Baráti kapcsolatok
- Részvétel a házi munkában
- A nyári szünidő tervezése
- A tanulási szokások, a gazdaságos tanulás
- Fiúk és lányok barátsága
- A helyes viselkedés, a helyes beszéd, az udvariasság
- Igazmondás, hazugság
- A serdülők biológiai és higiéniai problémái
- Fejlesztő játékok tanulása
- Tudni illik, hogy mi illik
- Illemtan a gyakorlatban
- Lakásunk kultúrája

- Pályaválasztásra készülünk
- Önállóság a tanulásban
- Konfliktusok az osztályban
- Igaz barátok az osztályban
- A kulturált magatartás szabályai
- Viselkedés ünnepi alkalmakkor
- Bíráló, önbírálat
- A család funkciói
- Konfliktus a családban
- Fizikai és szellemi munka
- A pénz szerepe életünkben
- Ápolt, divatos megjelenés
- Hogyan rendezném be otthonomat?
- A vendéglátás illemtana
- A határainkon túl élő magyarság
- Testápolás, szépségápolás a serdülőkorban
- Az étkezési kultúra
- Az iskolaválasztás gondja
- A család pályaválasztási elképzelései
- Diákönkormányzat az osztályban és az iskolában
- Törekvés a harmonikus életre
- Jövőnkre készülünk
- Harcba önmagunkkal
- Bizonytalankodók az iskola- és a pályaválasztásban
- Ügyintézés a mindennapokban
- Barátság, szerelem, szexualitás
- Házasság és család, a felbomló család
- Hétköznapiak és ünnepek a családban
- Korunk jellemző betegségei

- A fiatalkori bűnözés
- A hivatalos helyen való viselkedés illemtana
- Különbéféle tanulási módszerek
- A jó időbeosztás, a helyes napirend
- Közösségfejlesztő játékok
- A kulturált viselkedés alapjai, illem
- Ismerős, haver, barát
- Kapcsolatok a másik nemmel, a nemi érés tudatosítása
- Árulkodás, becsület, "betyárbecsület"
- Hazugság, elhallgatás, igazmondás, becsületesség
- Közlekedési szabályok, utazási illemtan
- Színházlátogatás: viselkedés az előadáson, az élmények megbeszélése
- Megjelenés, öltözködés
- A sport szerepe az egészséges fejlődésben
- Helyem a családban, szüleink tisztelete
- Egészséges életmód rend, tisztaság, higiénia, korszerű táplálkozás
- Veszélyes anyagok (alkohol, dohányzás stb. egészségkárosító hatása)
- Az olvasás szerepe, fontossága, az olvasás élménye
- A televízió műsorok, a videó-filmek helyes megválasztása
- Ünnepek, az ünnepnapok szükségessége
- Iskolai hagyományok megismerés
- Fiú-lány kapcsolat, barátság, szerelem, a férfi, és a női szerepek.
- Szerelem és házasság
- Generációk együttélése, szüleink, nagyszüleink.
- Az idős emberek tisztelete, segítése, a kötelességtudat fejlesztése
- Családi hagyományok, ünnepek
- A vallások szerepe életünkben, sokfélék vagyunk, tolerancia
- Viselkedés iskolában a tanórán, iskolai rendezvényeken, utcán, közlekedési eszközökön, színházban, étteremben, szórakozóhelyen

- A munka az ember alapvető létformája, a munka értelme, megbecsülése
- Megélhetés, gazdálkodás, jólét
- Vitakultúra fejlesztése, a véleményalkotás szabadsága
- Nemzeti azonosságtudat, nemzeti hagyományaink, történelmünk, jelképeink
- Helyünk Európában
- Miért tanulunk? Pályaválasztás, szakmák, foglalkozások, hivatások
- Az információszerzés lehetőségei
- Családi munkamegosztás, segítség otthon
- A családi költségvetés ismerete, az előrelátó pénzgazdálkodás
- Szabadidő értelmes, hasznos eltöltése (olvasás, rendszeres sportolás, zenetanulás, tánc, képzőművészet stb.)
- Környezetünk kulturáltsága, növények, állatok gondozása
- Egészség, betegség. Egészségünk iránti felelősség kialakítása

X. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2. Munkánk során kiemelten kezeljük
  - a sajátos nevelési igényű;
  - a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
  - a kiemelten tehetséges;
  - a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik.
- A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg.
- A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével – habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben – egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.
- Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

- A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:
  - o gyógypedagógus végzettségű pedagógus alkalmazása,
  - o az Irányelvek figyelembevételével készített eltérő tanterv része az iskola helyi tantervének,
  - o a fogyatékoság típusának megfelelő tankönyvek, tanulási segédletek,
  - o a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
  - o a fogyatékos tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása
  - o képességfejlesztő játékok, eszközök,
  - o számítógépek fejlesztő programokkal.

2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a szülőkkal való együttműködés;

- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

3. A tehetség, a képességek kibontakoztatását az alábbi tevékenységek segítik:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

4. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációját segítő tevékenységek

- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés
- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- a tanulók háromhavonkénti fejlesztő értékelése a szülőkkel közösen;

- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

XI. AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK – A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

1. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
  - az igazgatóság ülései,
  - az iskolavezetőség ülései,
  - a különböző értekezletek,
  - megbeszélések,
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az igazgatóság az aktuális feladatokról a tanári szobában elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:
  - az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
  - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetésével, illetve az iskolaszéssel.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire:
  - a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések,
  - iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések,
  - iskolán kívüli továbbképzések,
  - a tanulók számára szervezett pályázatok tanulmányi, kulturális és sportversenyek.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A gyermek nevelésének két fő színterén az iskolában és a családban összhangot, egységet kell teremteni a közös cél érdekében. Alapvető értéknek tekintjük a szülőkkel való harmonikus, jó kapcsolat kialakítását, ápolását. A tanár-szülő kapcsolatnak a kölcsönös bizalmon, őszinteségen, megbecsülésen, megértésen kell alapulnia. Pedagógiai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani.

Ennek érdekében:

- Tájékoztatjuk a szülőket az iskola nevelési céljairól, feladatairól, az alkalmazott módszerekről.
- Ugyanakkor az iskola mindezekről meg kívánja ismerni a szülők véleményét is.
- Alkalmat biztosítunk a szülőknek, hogy az iskolai közélet tevékeny résztvevői, közreműködői lehessenek.

Szülői képviseleti fórumok az iskolánkban

Iskolánkban a szülők érdekeinek képviselését a szülői munkaközösség látja el.

A szülői munkaközösség és az iskola vezetése folyamatos kapcsolatot tart és rendszeresen egyeztet a felmerülő problémákkal kapcsolatban. Az SZMK nemcsak érdekképviselési feladatokat lát el, hanem hagyományosan sok segítséget nyújt az iskola rendezvényeinek lebonyolításában is.

- Szülői értekezletek

Célja: Kapcsolatteremtés iskola-szülő és szülő iskola között, közös feladatok, célok megtervezése, a felmerülő problémák megbeszélése

Ideje: Évente két alkalommal. Tanév elején és a második félév elején. Fontos esetben rendkívüli szülői értekezletet is tartható. A nyolcadikosoknak külön pályaválasztási szülői értekezletet is kell szervezni a szülők kérésére. a szülői értekezletek kezdési időpontját a szülők munkaidejéhez kell igazítani.

- Fogadóórák

Célja: A szaktanárokkal való egyéni találkozáson véleménycsere a gyerekek tanulmányi munkájáról, iskolai viselkedéséről. A fogadóórán való részvételt mindkét fél kezdeményezheti.

Ideje: A szaktanárok a fogadóórájukat a tanév elején a tanulók ellenőrzőjébe rögzítik.

- Családlátogatások

Célja: Környezettanulmányozás, közvetlenebb kapcsolat kialakítása a tanulóval kapcsolatban felmerülő problémák megoldása céljából. (Elsősorban az osztályfőnök és ifjúságvédelmi felelős feladata.)

Ideje: Általában első és ötödik osztályban, de probléma esetén bármikor, több alkalommal is.

Hogyan kapcsolódhat be a szülő az iskola közéletébe

- mint a szolgáltatás megrendelője,
- mint a nevelési-oktatási folyamat segítője,
- valamint az iskolai közélet szereplője.

A szülő, mint a szolgáltatás megrendelője kérheti:

- az emelt szintű matematika oktatásban való részvétel lehetőségét,
- napközi otthoni ellátást,
- valamint a nem kötelező, tanórán kívüli foglalkozások szervezését.

A szülő, mint a nevelési-oktatási folyamat segítője az alábbi területeken tevékenykedhet:

- az iskola eszközparkjának gyarapításában,
- az iskola esztétikai arculatának alakításában,

- valamint a turisztikai és sporttevékenység feltételeinek javításában.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
  - a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.

3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviselőten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
  - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
  - tanulói ügyelet, iskolai felelősi rendszer;
  - sportélet;
  - túrák, kirándulások szervezése;
  - kulturális, szabadidős programok szervezése;
  - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
  - az osztályközösség véleményét az osztály éves munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
  - a diákönkormányzat iskolai vezetőségének véleményét az iskola éves munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak ki kell kérnie.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskolai vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
  - az iskola szervezeti és működési szabályzatának jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
  - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatóságával, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének továbbításában) a diákönkormányzat iskolai vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő nagykorú személy képviseli.

9. Az iskolában iskolai vezetőség (igazgatói tanács) működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének (az igazgatói tanácsnak) teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzat képviselője.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:
  - az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
  - az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.
2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

b) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása

- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

c) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

d) írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.
4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy

írásban, közvetlenül vagy választott képviselők, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.

5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselők, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.
6. A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.
7. Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.
8. A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;
  - az iskola könyvtárában;
  - az iskola nevelői szobájában;
  - az iskola igazgatójánál;
  - az iskola igazgatóhelyetteseinél;
  - a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola igazgatóságának állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:
  2. Az intézmény fenntartójával: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 1055. Budapest Szalay utca 10-14.
  - Az intézmény működtetőjével: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 1055. Budapest Szalay utca 10-14.
    - A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivattal: Köröstarcsa Község Önkormányzata, Köröstarcsa Község Önkormányzata Polgármesteri Hivatala 5622 Köröstarcsa Kossuth tér 7.
  - A megyei pedagógiai intézettel: Pedagógiai Szakszolgálat BMTK 5600. Békéscsaba Kiss Ernő utca 3.
  - A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel: Köröstarcsa Község Önkormányzata Összevont Óvodák 5622. Köröstarcsa Kossuth utca 37.
  - A területileg illetékes nevelési tanácsadóval: Pedagógiai Szakszolgálat 5650. Mezőberény Petőfi út 17-19.

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.
3. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:
  - Az iskolát támogató „Lehetőséget a tehetségnek” alapítvány kuratóriumával.
  - Az alábbi közművelődési intézményekkel:

Szabó Károly Művelődési Ház és Könyvtár
  - Az alábbi társadalmi egyesületekkel: Nagycsaládosok Köröstarcsai Egyesülete, Cigány Kisebbségi Önkormányzat, Köröstarcsáért Barátok Egyesülete. Póni Klub

- Az alábbi termelő, gazdálkodó szervezetekkel, vállalkozásokkal:
  - Tarcsai Agrár Zrt. 5622. Köröstarcsa kt. 69.
  - CSÁRDATEX 5621. Csárdaszállás Dózsa György út 1
- Az alábbi egyházak helyi gyülekezeteivel:
  - Református Egyház 5622. Köröstarcsa Kossuth u 1.
  - Baptista Gyülekezet 5622. Köröstarcsa Arany János u ,
  - Katolikus Egyház 5650. Mezőberény

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

4. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a DOTTORE Egészségügyi Szolgáltató BT. Dr Mieczynszky Ernő gyermekorvossal, Köröstarcsa Község Önkormányzata Védőnői Szolgálatával, Patzer Tímea Mária fogorvossal és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.
5. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a Köröstarcsa Község Önkormányzata által fenntartott gyermekjóléti szolgálattal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős.
6. Az iskola helyiségeit, épületét a nevelőtestület az igazgatóság döntése alapján térítésmentesen használhatják.
7. A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi (iskolaközi) szakmai munkaközösségek munkájába.

XII. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

1. Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:
  - osztályozó vizsga,
  - pótló vizsga,
  - javítóvizsga.

2. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha
  - a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
  - engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
  - ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

3. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

4. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

5. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

6. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
  - javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor), közölni kell.
7. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve – amelyik tantárgynál nincs munkaközösség – a szaktanárok állapítják meg.
8. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan		SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene		SZÓBELI	GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Magyar irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Erkölcstan	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem		SZÓBELI	
Természetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Informatika		SZÓBELI	GYAKORLATI
Technika, életvitel és gyakorlat			GYAKORLATI
Testnevelés és sport			GYAKORLATI

XIV: AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

1. Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.
2. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
  - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
  - a szülő személyi igazolványát;
  - a gyermek lakcímkártyáját;
  - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
  - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
  - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
4. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
  - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
  - a szülő személyi igazolványát;
  - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
  - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
5. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

6. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

7. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket ***a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben*** meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

HELYI TANTERV

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV, AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

1. Iskolánk helyi tanterve az Emberi Erőforrások Minisztere által kerettantervek közül az alábbi tantervre épül

(A választott kerettanterv megnevezése.)

2. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

3. A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órák számával az alábbi tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson:

1. o	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
2. o	magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	1 óra
3. o	magyar nyelv és irodalom	2 óra
	Matematika	0.5 óra
	Környezetismeret	0.5 óra
4. o	magyar nyelv és irodalom	1 óra

	Matematika	0.5 óra
	Környezetismeret	0.5 óra
	Informatika	1 óra
5. o	Matematika	1 óra
	Informatika	1 óra
6. o	Matematika	2 óra
	Természetismeret	1 óra
7. o	Magyar nyelv és irodalom	1 óra
	Matematika	2 óra
8. o	Matematika	2 óra
	Biológia-egészségtan	1 óra

4. Iskolánk az ötödik évfolyamon választható *Dráma és tánc*, illetve *Hon- és népismeret* tantárgyak közül a *Hon- és népismeret* tantárgyat tanítja.

5. Iskolánk miniszter által kiadott kerettantervben szereplő választható („*A változat*” illetve „*B változat*”) kerettantervek közül az alábbi tantervek alapján tanít:

ÉVFOLYAM	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
1-4. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Magyar nyelv és irodalom <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Matematika <i>B változat</i>
5-8. évfolyam	Fizika <i>A változat</i>
5-8. évfolyam	Ének-zene <i>A változat</i>

A jelenlegi központi kerettanterv-változatok a korábbi OM kerettantervektől eltérően két évfolyamra határozzák meg a tananyagot és a követelményeket. Így a legfontosabb feladatnak azt tartottuk, hogy az ajánlásunkban javaslatot

tegyünk a tananyagok évfolyamonkénti bontására és az egyes tematikai egységekhez tartozó órakeret meghatározására.

6. A választott kerettantervben szereplő tananyagok évfolyamonkénti bontását illetve az egyes témákhoz tartozó órakereteket a Helyi Tanterv tartalmazza

7. Iskolánkban a tanulók az idegen nyelvi órákon az angol és a német nyelvet tanulják.

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7
Idegen nyelv	-	-	-	2
Matematika	5	5	4.5	4.5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1.5	1.5
Informatika	-	-	-	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Összes heti óra	25	25	25	27

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon

Tantárgyak	5. Évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. Évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	5	5	5	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem,	2	2	2	2

társadalmi és állampolgári ismeretek				
Természetismeret	2	3	-	-
Fizika	-	-	2	1
Kémia	-	-	1	2
Biológia-egészségtan	-	-	2	2
Földrajz	-	-	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Összes heti óra	28	28	31	31

XVI. A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika, életvitel és gyakorlat.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
  - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
  - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

6. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

XVII: A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
3. A magyar nyelv, magyar irodalom, matematika, környezetismeret tantárgyakból az első-negyedik évfolyamon a tanév végén a tanulók a követelmények teljesítéséről átfogó írásbeli dolgozatban is tanúbizonyságot tesznek.
4. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természetismeret, történelem, fizika, kémia biológia, földrajz ellenőrzésénél:
  - a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
  - az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak.
5. A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében egy témakörön belül – a

témazáró dolgozaton kívül – csak egyszer kerülhet sor írásbeli számonkérésre, de minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a rajz, az informatika, a technika tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva,
- a többi tantárgy esetében pedig egy-egy témakörön belül.

(A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.)

6. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

7. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk.
- A második évfolyamon a második félévben, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- **KIVÁLÓAN TELJESÍTETT**

- JÓL TELJESÍTETT
  - MEGFELELŐEN TELJESÍTETT
  - FELZÁRKOZTATÁSRA SZORUL
- A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.
8. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.
9. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)*.
10. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább két érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.
11. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.
12. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek

értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Témazáró dolgozat

<u>Teljesítmény</u>	<u>Érdemjegy</u>
0-33 %:	elégtelen (1)
34-50 %:	Elégséges (2)
51-75%:	közepes (3)
76-90 %:	jó (4)
91-100 %:	jeles (5)

13. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

14. A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzni.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

15. Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendesen viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

16.A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

17.A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén az osztályfőnök osztályzattal minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzni.

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalom osztályzatát az első félév és a tanév végén az osztályfőnök javaslatára a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

18. Az iskolában a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;

- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

19. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.

20. Az iskolai jutalmazás formái.

a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,

- osztályfőnöki dicséret,
  - igazgatói dicséret,
  - nevelőtestületi dicséret.
- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén
- szaktárgyi teljesítményért,
  - példamutató magatartásért,
  - kiemelkedő szorgalomért,
  - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

21. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

22. Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,

- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

23. Az iskolai büntetések formái:

Fegyelmező intézkedés lehet:

- szaktanári figyelmeztetés;
- napközis nevelői figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- osztályfőnöki intés;
- osztályfőnöki megrovás;
- igazgatói figyelmeztetés;
- igazgatói intés;

Fegyelmi büntetés lehet:

- igazgatói megrovás;
- tantestületi figyelmeztetés;
- tantestületi intés;
- tantestületi megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába,
- eltiltás az iskolában a tanév folytatásától,

24. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

25. A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

26. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

27. Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene ***a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény*** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

XVIII. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján
  - az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
    - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
    - iskolai sportkörben való sportolással,
    - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.
    - Anyagi források rendelkezésre állása esetén a testnevelés tantárgy keretében úszásoktatás megszervezése felmenő rendszerben (NAT)

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal május hónapban. (A felmérés a „Hungarofit teszt” alapján került összeállításra. Lásd: *Módszerek a tanulók fizikai felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére Szerkesztette: Anrásné Dr. Teleki Judit, MKM 1997.*)
2. A mérés eredménye alapján a nevelők a tanulók fizikai állapotát, általános teherbíró képességét minősítik, az évente kapott eredményeket összehasonlítják, és ezt az értesítő könyvön keresztül a szülők tudomására hozzák.
3. A tanulók fizikai állapotának mérését szolgáló feladatok, illetve az elért eredményekhez tartozó pontszámok:

1.feladat: HELYBŐL TÁVOLUGRÁS (Az alsó végtag dinamikus erejének mérése)

Kiinduló helyzet: a tanuló az elugróvonal (elugródeszka) mögé áll úgy, hogy a cipőorrával a vonalat nem érinti.

Feladat: térdhajlítás – és ezzel egyidejűleg páros karlendítés hátra, hátsó rézsútos mélytartásba, előzetes lendületszerzés –, majd erőteljes páros lábú elrugaszkodás és elugrás előre.

Értékelés: az utolsó nyom és az elugróvonal közötti távolságot mérjük méterben.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							

<i>1</i>	1.00	1.10	1.23	1.34	1.45	1.55	1.64	1.72
<i>2</i>	1.03	1.13	1.26	1.37	1.48	1.58	1.67	1.75
<i>3</i>	1.06	1.16	1.29	1.40	1.51	1.61	1.70	1.78
<i>4</i>	1.09	1.19	1.30	1.43	1.54	1.64	1.73	1.81
<i>5</i>	1.12	1.22	1.34	1.46	1.57	1.67	1.76	1.84
<i>6</i>	1.15	1.25	1.37	1.49	1.60	1.70	1.79	1.87
<i>7</i>	1.18	1.28	1.40	1.52	1.63	1.73	1.82	1.90
<i>8</i>	1.21	1.31	1.44	1.55	1.66	1.76	1.85	1.93
<i>9</i>	1.24	1.34	1.47	1.58	1.69	1.79	1.88	1.96
<i>10</i>	1.27	1.37	1.50	1.61	1.72	1.82	1.91	1.99
<i>11</i>	1.30	1.40	1.53	1.64	1.75	1.85	1.94	2.02
<i>12</i>	1.33	1.43	1.56	1.67	1.78	1.88	1.97	2.05
<i>13</i>	1.36	1.45	1.59	1.70	1.81	1.91	2.00	2.08
<i>14</i>	1.39	1.48	1.62	1.73	1.84	1.94	2.03	2.11
<i>15</i>	1.42	1.52	1.65	1.76	1.87	1.97	2.06	2.14
<i>16</i>	1.45	1.56	1.68	1.79	1.90	2.00	2.09	2.17
<i>17</i>	1.48	1.58	1.72	1.82	1.93	2.03	2.12	2.20
<i>18</i>	1.51	1.62	1.76	1.85	1.97	2.07	2.16	2.24
<i>19</i>	1.54	1.66	1.80	1.89	2.01	2.11	2.20	2.28
<i>20</i>	1.57	1.70	1.84	1.94	2.05	2.15	2.24	2.32
<i>21</i>	1.61	1.74	1.87	1.98	2.09	2.19	2.28	2.36

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

<i>PONTSZÁM</i>	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
<i>1</i>	0.97	1.08	1.17	1.24	1.31	1.38	1.43	1.47
<i>2</i>	1.00	1.11	1.20	1.27	1.34	1.41	1.45	1.50
<i>3</i>	1.03	1.14	1.23	1.30	1.37	1.44	1.48	1.53

4	1.06	1.17	1.26	1.34	1.40	1.47	1.51	1.56
5	1.09	1.20	1.29	1.38	1.43	1.50	1.54	1.59
6	1.12	1.23	1.32	1.41	1.45	1.53	1.57	1.62
7	1.15	1.26	1.35	1.44	1.48	1.56	1.60	1.65
8	1.19	1.29	1.38	1.47	1.51	1.59	1.63	1.68
9	1.22	1.32	1.41	1.50	1.54	1.62	1.66	1.71
10	1.25	1.35	1.44	1.53	1.57	1.65	1.69	1.74
11	1.29	1.38	1.48	1.56	1.60	1.68	1.72	1.77
12	1.32	1.41	1.50	1.59	1.63	1.71	1.74	1.80
13	1.35	1.44	1.53	1.62	1.66	1.74	1.77	1.84
14	1.39	1.48	1.57	1.65	1.69	1.77	1.80	1.87
15	1.41	1.50	1.60	1.68	1.72	1.80	1.83	1.90
16	1.44	1.53	1.64	1.71	1.76	1.84	1.87	1.94
17	1.47	1.57	1.67	1.74	1.80	1.87	1.91	1.98
18	1.50	1.60	1.70	1.77	1.84	1.90	1.95	2.02
19	1.54	1.64	1.74	1.80	1.88	1.94	1.99	2.05
20	1.57	1.68	1.78	1.84	1.92	1.98	2.03	2.08
21	1.61	1.72	1.81	1.88	1.96	2.02	2.07	2.11

2. feladat: HASONFEKVÉSBŐL TÖRZSEMELÉS ÉS LEENGEDÉS

FOLYAMATOSAN (A hátizmok dinamikus erő-
állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló a hasán fekszik úgy, hogy az állával megérinti a talajt, és mindkét karja laza tarkórátartás helyzetében van. A vizsgálatot végző személy az egymáshoz tett lábfejeket a földhöz szorítja.

Feladat: a tanuló az

1. ütemre törzsemelést végez,
2. ütemre összeérinti a könyökét az álla alatt,
3. ütemre visszanyit tarkórátartásba,
4. ütemre törzsét leengedve visszafekszik a földre.

Értékelés: négy perc alatt végrehajtott törzsemelések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	20	22	24	26	28	30	32	34
2	24	26	28	30	32	34	36	38
3	28	30	32	34	36	38	40	42
4	32	34	36	38	40	42	44	46
5	36	38	40	42	44	46	48	50
6	40	42	44	46	48	50	52	54
7	44	46	48	50	52	54	56	58
8	48	50	52	54	56	58	60	62
9	52	54	56	58	60	62	64	66
10	56	58	60	62	64	66	68	70
11	60	62	64	66	68	70	72	74
12	64	66	68	70	72	74	76	78
13	68	70	72	74	76	78	80	82
14	72	74	76	78	80	82	84	86

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	16	19	22	25	28	29	30	32

2	20	23	24	29	32	33	34	36
3	24	27	28	33	36	37	38	40
4	28	31	32	37	40	41	42	44
5	32	35	36	41	44	45	46	48
6	36	39	40	45	48	49	50	52
7	40	43	44	49	52	53	54	56
8	44	47	48	53	56	57	58	60
9	48	51	51	57	60	61	62	64
10	52	55	56	61	64	65	66	68
11	56	59	60	65	68	69	70	72
12	60	63	64	69	72	73	74	76
13	64	67	68	73	76	77	78	80
14	68	71	74	77	80	82	83	84

3. feladat: HANYATTFEKVÉSBŐL FELÜLÉS TÉRDÉRINTÉSSEL FOLYAMATOSAN (A hasizmok erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: négy perc.

Kiinduló helyzet: a tanuló torna vagy egyéb puha szőnyegen a hátán fekszik, és mindkét térdét 90 fokos szögben behajlítja. Laza tarkóratartás előre néző könyökkel.

Feladat: a tanuló üljön fel, könyökével érintse meg azonos oldalon a combokat. Hanyattfekvés és újból felülés következik folyamatosan.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott felülések száma négy perc alatt.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	25	28	31	34	36	38	40	42
2	30	33	36	39	41	43	45	47
3	35	38	41	44	46	48	50	52
4	40	43	46	49	51	53	55	57
5	45	48	51	54	56	58	60	62
6	50	53	56	59	61	63	65	67
7	55	58	61	64	66	68	70	72
8	60	63	66	69	71	73	75	78
9	65	68	71	74	76	78	80	82
10	70	73	76	79	81	83	85	87
11	75	78	81	84	86	88	90	92
12	80	83	86	89	91	93	95	97
13	85	88	91	94	96	98	100	102
14	90	93	96	98	100	102	104	106

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	20	23	26	29	32	34	36	38
2	25	28	31	34	36	38	40	42
3	30	33	36	39	41	43	45	47
4	35	38	41	44	46	48	50	52
5	40	43	46	49	51	53	55	57

6	45	48	51	54	56	58	60	62
7	50	53	56	59	61	63	65	67
8	55	58	61	64	66	68	70	72
9	60	63	66	69	71	73	75	77
10	65	68	71	74	76	78	80	82
11	70	73	76	79	81	83	85	87
12	75	78	81	84	86	88	90	92
13	80	83	86	89	91	93	95	97
14	85	88	91	94	96	98	100	102

4. feladat: FEKVŐTÁMASZBAN KARHAJLÍTÁS- ÉS NYÚJTÁS FOLYAMATOSAN (A vállövi és a karizmok dinamikus erő-állóképességének mérése)

Maximális időtartam: lányok 2 perc; fiúk: 4 perc.

Kiinduló helyzet: mellső fekvőtámasz (tenyerek vállszélességben előre néző ujjakkal, egyenes törzs, nyak a gerinc meghosszabbításában, nyújtott térd, merőleges kar).

Feladat: a tanuló mellső fekvőtámaszból indítva karhajlítást- és nyújtást végez. A törzs feszes, egyenes tartását a karnyújtás- és karhajlítás ideje alatt is meg kell tartani, a fej nem lóghat. A karhajlítás addig történik, amíg a felkar vízszintes helyzetbe nem kerül.

Értékelés: a szünet nélküli szabályosan végrehajtott ismétlések száma.

Az elért eredmények átszámítása pontszámmá:

Fiúk (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		Évfolyam						
I	5	7	9	11	13	15	17	19

2	7	9	11	13	15	17	19	21
3	9	11	13	15	17	19	21	23
4	11	13	15	17	19	21	23	25
5	13	15	17	19	21	23	25	27
6	15	17	19	21	23	25	27	29
7	17	19	21	23	25	27	29	31
8	19	21	23	25	27	29	31	33
9	21	23	25	27	29	31	33	35
10	23	25	27	29	31	33	35	37
11	25	27	29	31	33	35	37	39
12	26	28	30	32	34	36	38	40
13	27	29	31	33	35	37	39	41
14	28	30	32	34	36	38	40	42

Lányok (4 motorikus próba értékelése esetén)

PONTSZÁM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	Évfolyam							
1	1	1	2	2	3	4	5	6
2	1	2	2	3	4	5	6	7
3	2	2	3	4	5	6	7	8
4	2	3	4	5	6	7	8	9
5	3	4	5	6	7	8	9	10
6	4	5	6	7	8	9	10	11
7	5	6	7	8	9	10	11	12
8	6	7	8	9	10	11	12	13
9	7	8	9	10	11	12	13	14
10	8	9	10	11	12	13	14	15
11	9	10	11	12	13	14	15	16

12	10	11	12	13	14	15	16	17
13	11	12	13	14	15	16	17	18
14	12	13	14	15	16	17	18	19

4. A tanulók minősítése a négy feladatban elért összes pontszám alapján:

<i>Elért összes pontszám</i>	<i>Minősítés</i>
0 – 11	igen gyenge
12 – 22	gyenge
23 – 33	elfogadható
34 – 43	közepes
43 – 52	Jó
53 – 63	kiváló

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA ÉS HELYI TANTERVE

I. BEVEZETÉS

1. A pedagógiai program jogszabályi alapjai

Az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról és módosításai.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló többször módosított 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet.

A 32/1999. OM rendelettel módosított 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja.

Az 1/1998 OM rendelet 7. sz. melléklete: Jegyzék a nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.

Az intézmény érvényes Szervezeti és Működési Szabályzata.

A művészeti iskola létrehozásának indokai:

A művészeti oktatás az utóbbi években a közoktatás legdinamikusabban fejlődő ágazata. Ennek oka egyrészt az a társadalmi és szülői igény, hogy a gyermekek kapjanak tehetségüknek megfelelő képzést, másrészt az általános és középiskolák egyre kevésbé tudják felvállalni ezt a területet. Az óraszámok (énekek, rajz), illetve a délutáni szakkörjellegű tevékenységek csökkentek a közismereti iskolákban, a hangsúly a reáltárgyak és a nyelvek tanítására esett. Ez igen káros lehet a gyerekek harmonikus személyiségének fejlődésére. Iskolánk ebbe a keletkezett résbe ékelődik be, biztosítva a tanulók szabadidejének kreatív, alkotó eltöltését, olyan érdeklődést indukálva, ami később – reményeink szerint – felnőtt korukban is megmarad.

Az alapfokú művészetoktatás megalapozza a művészi kifejezőkészséget hatékonyan szolgálja a gyerekek esztétikai nevelését, alakítja a közösségi magatartásukat, biztosítja számukra a szabadidő kulturált eltöltését, a permanens művelődést és felkészít a szakirányú továbbtanulásra.

Iskolánk pedagógiai programja rögzíti azokat az oktatási-nevelési célokat és feladatokat, a működés azon elemeit, amelyet az iskolahasználók (szülők, diákok) igényei alapján nevelőtestületünk a legfontosabbnak tart. Programunk célja, hogy tájékoztassa az iskolahasználókat intézményünk lehetőségeiről, valamint segítséget nyújtson a pedagógusoknak napi munkájukhoz, illetve a fenntartó képet kapjon az itt folyó munkáról, annak feltételeiről.

Helyzetelemzés:

Intézményünkben sok évtizedes hagyománya van a szabadidő hasznos eltöltésére irányuló törekvéseknek. Ezt célozták a régóta eredményesen

tevékenykedő – többek között művészeti jellegű – szakkörök. Tanulóink hangszeres és táncjellegű képzését éveken át a Mezőberényi Zeneiskola végezte. Iskolánkban – kihelyezett tagozatként – az alábbi művészeti területek működtek: furulya és néptánc. Ezen hagyományokat kívánjuk átörökíteni művészeti iskolánkba várhatóan 2005/2006-os tanévtől. Ezzel – reményeink szerint – még inkább megteremtődnek azok a feltételek, amelyek által tanulóinkból majdan művészetet kedvelő és értő közönség válik. A helyi művelődési házzal való jó kapcsolat eredményeképpen művészeti képzésünk közösségi méretűvé szélesedett, így még inkább hozzájárul a szülők pozitív szemléletformálásához. Az iskolának 12 évfolyama van. Az oktatás előképző, alapfok és továbbképző évfolyamokon történik.

Megszerezhető végzettség: alapfokú művészeti iskolai bizonyítvány, amely továbbképző évfolyamokra, illetve művészeti szakközépiskolába való jelentkezésre jogosít. Az intézményben tankötelezettség nem teljesíthető.

II. AZ ISKOLA JOGI STÁTUSA

Az alapító önkormányzat a 41/2004/IV.29./ számú képviselő-testületi határozattal az intézmény alaptevékenységét művészetoktatással egészítette ki.

A művészeti tagozat – az általános iskola részeként – elnevezésében, típusában, telephelyében, alapítójában, felügyeleti szerveiben, jogállásában, törzsszámában gazdálkodási formájában és vagyoni helyzetében megegyezik az általános iskolai tagozat adataival.

1. Az iskola neve:

Köröstarcsa Község Önkormányzata Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

2. Az iskola székhelye:

5622 Köröstarcsa Kossuth Lajos u. 6. sz.

3. Az intézmény típusa:

Általános iskola és alapfokú művészetoktatási intézmény.

4. Az iskola működési területe:

Békés megye.

5. Az iskola alapítója és fenntartója:

Köröstarcsa Község Önkormányzata

6. Az iskola jogállása:

Az iskola önálló jogi személy.

7. Az iskola alaptevékenységei:

TEÁOR: 80.10 Alapfokú oktatás

ezen belül az alábbi művészeti ágak oktatása:

Képző és iparművészet

8. Az iskola kiegészítő tevékenysége: nincs

9. Vállalkozási tevékenysége: nincs

10. Az iskola vagyona, a vagyon feletti rendelkezés:

10.1. Az iskola működéséhez szükséges anyagi eszközöket a fenntartó bocsátja a rendelkezésére.

10.2. Az így rendelkezésére bocsátott vagyonnal, mint saját tulajdonával, a fenntartó által megállapított éves költségvetés keretein belül önállóan gazdálkodik.

10.3. Az intézmény tulajdonában ingatlanvagyon nincs.

10.4. A fenntartó által rendelkezésre bocsátott anyagi eszközökből vásárolt ingó vagyontárgyak az iskola saját tulajdonát képezik.

11. Az iskolába felvehető maximális tanulói létszám 320 fő

III. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1. Pedagógiai alapelveink:

A nevelés két alapvető tényezője: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van, A nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a növendék aktivitásának kibontakozásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében,

Alkotó pedagógiai klíma megvalósítására törekszünk, melynek jellemzői egyfelől az igényesség, másrészt a növendékek jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, Minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az önmegvalósítás lehetőségét.

A harmonikus személyiségfejlődés érdekében a gondolkodási képességeket, az érzelmi-akarati jellemzőket, a testi és lelki egészséget egyaránt gondozzuk.

A tehetségek fejlesztését kiemelten kezeljük, a kreatív képességek

kialakításához pozitív környezeti hatásokat (motivációs tényezőket: kíváncsiság, érdeklődés, tudásvágy, szorgalom, kitartás, becsvágy) biztosítunk;

A kommunikációs- és viselkedéskultúra elsajátításával kialakítjuk a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét.

Reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő továbbtanulási irányt és pályaválasztást;

Alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét, valamint más kultúrák, szokások megismerését.

2. Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Az iskola elsődleges célja az ismeretátadás, érték közvetítés, személyiségformálás, másodlagos célja az, hogy lehetőséget teremtsen az iskola tagjainak baráti kapcsolatok kiépítésére, az olyan alapvető szükségletek kielégítésére, mint a szeretet, az elfogadás, biztonság, megbecsülés, önbecsülés, mely alapvető szükségletei az embernek és az ember önmegvalósításának.

A tanítási-tanulási folyamat során strukturált tudást közvetítünk: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás, a magasabb művészeti szintű illetve új körülmények között alkalmazás képességének kialakításával (kreativitás).

A személyiségfejlesztés céljait szolgálja a művészeti tevékenységre nevelés, a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarat, esztétikai stb.) és a szükségletek alakítása.

A tanulási tevékenység közben és a tanulói közösségi élet során fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, kommunikációs képességeit, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése áll: meglássuk, megláttassuk és továbbfejlesztjük minden egyes gyermekben személyiségének saját értékeit.

Arra törekszünk, hogy növendékeinkben kialakuljon a reális önértékelés képessége, a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás, az egészséges önbizalom.

A tehetséges növendékeink számára biztosítjuk kognitív érzelmi és szociális szükségleteik kielégítését (kognitív: lehetőség az önálló, önirányított önfejlesztésre, lehetőség a tapasztalatszerzésre, hatékony tanulási készségek kialakítására; érzelmi szükségletei: bátorítás az elmélkedésre, kérdésfeltevésre, kockázat-vállalásra; szociális szükségleteik: megtanulják az emberek tiszteletét, el tudják fogadni máságot);

Valljuk, hogy a tehetség önmagában nem feltétlenül érték, csak akkor, ha a személyiség fejlődése legalább annyira lépést tart a tehetséggel; nevelésünk tehát az egyoldalúság ellensúlyozására a tehetség és az egész személyiség harmóniájának megteremtésére törekszik;

Pedagógiánk alapvető célja egyrészt, hogy a különböző érdeklődésű,

eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú növendékeket - képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítsünk fel a továbbtanulásra és a társadalomba való majdani beilleszkedésre, másrészt arra törekszünk, hogy növendékeink képesek legyenek a művészetek befogadására, értésére és művelésére, minél több művészeti ág iránti érdeklődésre, nyitottságra.

3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

Pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztés álljon, az egyéni képességek kibontakoztatása;

A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített és ezáltal motivált munkában kell fejleszteni a növendékek felelősségtudatát, a kitartás képességét és az érzelemvilág gazdagodását;

Tudatosítani kell a szűkebb és tágabb környezetből megismerhető értékeket;

Erősíteni kell a humánus magatartásmintákat, szokásokat, a jellem formálásával szolgálni a gyermek személyiségének érését;

Tudatosítani kell növendékeinkben a közösség demokratikus működésének értékét és jellemző szabályait;

Olyan helyzeteket kell teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét;

Képviseljük növendékeink az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt;

Fogékonyá kell tenni gyermekeinket saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt.

Erősíteni kell az Európához való tartozás tudatát és egyetemes értelemben is készíteni más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;

Elő kell segíteni a szocializáció folyamatait;

A növendékek kapjanak folyamatos visszajelzést a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minőségéről.

4. A nevelő-oktató munkánk pedagógiai eljárásai

Kiskorú növendékeknél fokozatosan vezetjük át őket a játékközpontú cselekvésekből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Mintákat adunk az ismeretszerzéshez (aktív részvétel az ismeretszerzésben), a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztjük a növendékek kreativitását, gondoskodunk egészséges terhelésükről, követjük érési folyamatukat, személyre szóló, fejlesztő értékelést adunk róluk.

Értelmi és érzelmi alapozással formáljuk a személyiség erkölcsi arcukat, megismertetjük, gyakoroltatjuk a helyes magatartásformákat.

Erősítjük a kortárskapcsolatokat.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően visszajelzést, értékelést adunk a tanulók / növendékek fejlődéséről. Segítjük az önfejlesztő stratégiájuk alakításában őket.

5. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai eszközei

5.1. A pedagógiai eszközök megválasztásában kitüntetett szempontok:

- a) minden gyermek számára, az életkori jellemzők figyelembe vételével, képességének, érdeklődésének, valamint távolabbi céljainak megfelelő programokat, tevékenységi formákat biztosítani;
- b) személyes példamutatással neveljük növendékeinket toleranciára, a máság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására.

5.2. Intézményünkben az alábbi csoportosításban az alábbi nevelési módszereket, eszközöket alkalmazzuk:

- a) A meggyőzés, a felvilágosítás és a tudatosítás módszerei;
- b) A tevékenység megszervezésének módjai: megbízás, ellenőrzés-értékelés, játékos módszerek, gyakorlás;
- c) A magatartásra ható módszerek:
  - ösztönző módszerek: helyeslés, biztatás, elismerés, szereplési / bemutatkozási lehetőség, dicséret, oklevél, osztályozás, jutalmazás,
  - kényszerítő módszerek: felszólítás, kizárás az iskolából,
  - gátlást kiváltó módszerek, melyek a nevelés sikerét veszélyeztető körülmények kizárását célozzák: ellenőrzés, figyelmeztetés, elmarasztalás.

5.3. A nevelési módszerek különböző formái, változatai közül az alábbiakat alkalmazzuk leginkább:

- a) nyelvi (verbális) eszközök: beszéd, beszélgetés, mely lehet: szabad vagy irányított, spontán vagy tervezett, egyéni vagy csoportos;
- b) nem nyelvi (non verbális) eszközök: mimika, szemmozgás, tekintet, testhelyzet, mozdulatok; gesztusok

Az egyes tantárgyak cél és feladatrendszerét az Alapfokú Művészetoktatás helyi tanterve tartalmazza.

IV. A SZEMÉLYISÉG FEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A személyiséget a biológiai tényezők (öröklés) és a környezeti, nevelési hatások - egymással szoros kölcsönhatásban - együttesen határozzák meg. A környezeti hatások befolyásolják, hogy az adottságból mi, mikor és miképpen valósul meg. Ezen tényezők között a legjelentősebb a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok négy területre bonthatók:

- a) az értelem kiművelésére (kognitív kompetencia)
- b) segítő életmódra nevelésre (szociális kompetencia)
- c) egészséges és kultúrált életmódra nevelésre (személyes kompetencia)
- d) a szakmai képzés alapozására (speciális kompetencia)

Az alapfokú művészetoktatás ezen területek gondozására nem azonos súllyal biztosít lehetőséget. Képzési rendszerünkben az első és a negyedik terület kap nagyobb hangsúlyt.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos iskolai feladatok rendszerét a pedagógiai alapelvekből, célokból, feladatokból, eljárásokból és eszközökből vezetjük le.

A művészeti tevékenység magában hordozza a személyiségformálás specifikus lehetőségét.

Valljuk, hogy személyiséget formálni csak az egész személyiségre hatni tudó művészetek jelenlétével lehet. A művészetek táplálják a növendékek kialakuló érzésvilágát, egyfajta minőségre való igényességet alakítanak ki bennük, s egyben szűrőként is szolgálnak az őket ma érő ingerözönben.

A művészeti nevelés biztosítja a személyes tapasztalatszerzést, mint tanulási módszert. A tanulók élményszerűen tapasztalják meg a művészeti stílusok és

irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a képző- és iparművészetben ötvöződnek. A művészeti neveléssel lehetőséget biztosítunk arra, hogy minden tanuló élje át valamely/bármely területen a siker élményét, és ezzel fejlődjön önismerete és erősödjön egészséges önbizalma. Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a növendékekben a művészet megörökítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás a legértékesebb emberi alapképesség. A művészeti nevelésünk megalapozza a tanulók esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az értékes alkotások iránti igényét. A művészeti oktatás által létrejött pozitív élmények hozzásegítenek azokhoz az emberi tulajdonságokhoz, magatartási szokásokhoz, amelyek a műveltség területén az eredményes haladás, szereplés összetevői. A népi műveltség megismerése a mai kultúra számára fontos információkat hordoz. A művészeti oktatás nevelő hatását lemérhetjük a közismereti tárgyak mindegyikével, a tanulók magatartásában, értelmi, etikai, esztétikai fejlődésében. A művészeti iskolába járó növendékek „szép” iránti elkötelezettsége, igényessége fokozatosan megnyilvánul a munkához való hozzáállásukban és a magatartásuk kulturáltságában is.

V. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

Intézménytípusunk alapvető funkciója: a tehetségek gondozása, veleszületett vagy szerzett képességeik továbbfejlesztése, megtalálni számukra azt az „utat”, amelyen elmélyülten és eredményesen törhetnek előre és az átlagosat túlhaladó teljesítményekre képesek.

A tehetséges tanulók mind a képességek, mind a viselkedés, a magatartás terén eltérnek az átlagtól.

A tehetséges gyerekek nem egyformák. Legfontosabb személyiségjegyük az eredetiség. A kreatív gyermekekre általában magas fokú tudásvágy, kíváncsiság, belső teljesítménykényszer, nagyfokú autonómia, önbizalom, szabad kommunikációra törekvés, csökkentett mértékű alkalmazkodás, az elnyomás és a korlátozás elleni védekezés, a szociális korlátok áthágása jellemző.

A tehetséggondozásban nincs egy igazi út, amely minden gyermek számára járható. Az, hogy milyen programokkal és módszerekkel lehet egy-egy tehetséges gyerekkel vagy csoporttal foglalkozni csak bizonyos információk

birtokában lehetséges megtervezni.

Ezek:

- az érintett gyerek, gyerekek kora,
- milyen szinten állnak, mit tudnak?
- milyen motivációk inspirálják, milyen a feladat iránti elkötelezettségük?
- mit tud a pedagógus szakmailag nyújtani?
- mennyiben lehet számítani a családi háttér támogatására?
- milyen feltételrendszer mellett dolgozik a pedagógus?
- mennyi időt és energiát tud és akar befektetni ebbe a munkába a pedagógus?
- milyen elismerés és kik részéről várható a nevelő extra teljesítményéért?

Mindezek tisztázása után a növendék(ek), szülők bevonásával a lehetséges módszereket közösen megválaszthatjuk.

Ezek:

- a) „minőségi” csoportba irányítás (egyénenként eltérő időben) kimagasló tehetségek esetében.
- b) Évugratás, vagy léptetés: amikor egy tanévben esetleg 2 év anyagát is minden nehézség nélkül képes elsajátítani a gyermek.
- c) Gazdagítás, dúsítás: hogy a tanévi anyagot az idő 2/3-a alatt sikerül feldolgozni és a fennmaradó 1/3-nyi időben a növendékek egyéni fejlesztő programokkal dolgoznak.

A művészi képességek rendszerint korán megmutatkoznak, de a motivációs akarati tényezőktől, a környezet serkentő-gátló hatásától is függ, hogy lesz-e belőlük művészi tehetség.

A tehetségek megmutatkozásának, bizonyításának, a tehetség mértékének megállapítására alkalmas tevékenységi formák az alábbiak az egyes művészeti tanszakokon:

- pályázatokon való részvétel (nemzetközi, megyei , városi szinteken)
- versenyeken való részvétel (házi, városi, országos, nemzetközi)
- helyi tárlatokon való bemutatkozás
- szaktáborokon való részvétel

A tehetségek oktatása nem pusztán a tantervi keretek közé szorított információ-közvetítésből áll, sokkal inkább olyan folyamatként kell felfogni, amely állandó tökéletesítésre ösztönöz az egyén saját képességeit, készségeit illetően.

A tehetséggondozás feltételei:

- a tehetségek kutatása, felismerése;
- megfelelő tárgyi-technikai feltételek biztosítása;
- napi kapcsolattartás az azonos növendéket oktatók-nevelők között;
- olyan oktatási légkör biztosítása, amely leküzdí a kreativitással szembeni akadályokat (pl.: az elmagányosodás érzését, kortársak megvetését, hibáktól való szorongás érzését, stb.);
- a tehetséges pedagógusok, melyek nélkül eredményesen nem lehet tehetségeket nevelni-oktatni.

A tanári munka professzionális szakma. Azt a pluszt, amitől sokan alkotó művészetnek is tekintik - a pedagógus személyisége adja hozzá. Felelőssége abban áll, hogy a reá bízott minden ember egyedi és megismételhetetlen. Ezért az e „szakmát művelők személyisége és erkölcsi arculata oly mértékig feltétele a sikeres pályafutásnak, mint a szaktudásuk”.

VI. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Iskolánkban a Képző és Iparművészeti ág jellegénél fogva csak csoportos órák vannak. Ebből következően a növendékeknek számos alkalommal van lehetőségük közös produkciókkal közönség elé állni.

Ezen alkalmakkor kidomborodik a tanulók egymásrautaltsága, a csoport sikere az egyéni produkciókon is múlik. Ez mindenképpen fokozza a közösségérzést, a közösségért való munkálkodást is. A művészeti képzés során végzett közös táncolás, a színjátszás, s az alkotás öröme, mind-mind közösség- és személyiségfejlesztő hatással bír.

VII. A SZÜLŐK, A TANULÓK ÉS A PEDAGÓGUSOK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, FEJLESZTÉSE

1. A tanulók és a pedagógusok együttműködésének fórumai:

1.1.A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

1.2.A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról

a) az iskolában kijelölt pedagógus

b) az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén tájékoztatja,

- c) a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül tájékoztatja,
- 1.3.A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

2. Szülő és a pedagógusok együttműködésének formái:

2.1.szülői értekezletek:

Feladata:

- a) a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- b) a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról,
  - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
  - a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
  - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról, a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
  - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- c) A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Gyakorisága: tanévenként legalább kettő alkalommal.

Az első a tanévkezdés nehézségein igyekezik könnyíteni, kitűzi a tanév nevelési és oktatási céljait, a szülőkkel közösen kialakítja az éves programot.

A második összegzést ad az elmúlt tanévről, az év során tapasztaltak megbeszélésével, az addig végzett nevelő-oktató munka értékelésével foglalkozik.

Szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet tartunk (rendkívüli esemény az osztályközösségben, külföldi utazás, rendezvények, stb.)

Az iskola részéről részt vesznek a tanszaki tanárok, az igazgató vagy helyettese.

2.2. Fogadóóra:

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, illetve

ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

Minden pedagógus havi egy alkalommal a szülők rendelkezésére áll.

2.3. Nyílt tanítási napok:

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

Gyakorisága évi két alkalom.

A szülői értekezletek, a fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

2.4. Írásbeli tájékoztató:

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról. Eszköze a tájékoztató füzet, a postával kézbesített levél, a faliújság.

2.5. Iskolai rendezvények, bemutatók,

2.6. Versenyekre, fellépésekre való szülő kíséret,

2.7. Alkalmi beszélgetések,

2.8. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

VIII. A KÉPZÉS RENDJE

1. Beiskolázás:

1.1.Korhatára: a 6. évet a beíratás évének december 31-ig, a betöltött és 22 évet be nem töltött tanuló

1.2.Képzési idő: 12 év

1.3.A képzés szakaszai (tagolódása)

a)előképző: 2 év,

b)alapfok: 6 év,

c)továbbképző 4 év

1.4.Tanszakok:

Képzőművészet: festészet

Iparművészet: kézművesség, kerámia, textil

1.5.A képzés formája valamennyi tanszakon **csoportos oktatás.**

1.6.A csoportalakítás szempontjai:

a) A jelentkezők számának függvényében lehet homogén vagy heterogén a csoport.

b) Csoportlétszám: optimálisan a képző- és iparművészeti tanszakon: 15 fő.

c) A maximális csoportlétszám: a képzőművészeti tanszakon: 20 fő.

d) Ha egy tanszakon, egy évfolyamon csak egy osztály indul, illetve több indul, de várható lemorzsolódás, akkor a maximális létszám 10-20%-kal túlléphető.

1.7. A képzés kimenete

Művészeti alapvizsga: az alapfok befejeztével.

Művészeti záróvizsga: a továbbképző befejeztével

1.8. Térítési díj

A közoktatási törvényben előírt keretek között a fenntartó határozza meg a térítési díj mértékét és a kedvezmények szabályait. Az önkormányzat rendeletében megállapított térítési díjakat félévenként (október 15-ig, és február 15-ig) kell befizetni.

A térítési díjak mértékéről a kedvezmények lehetőségeiről a tanévnyitón illetve az első tanítási órán tájékoztatni kell a szülőket.

Az adható kedvezmény mértéke 50%, vagy teljes tandíjmentesség.

Ha egy családból két tanuló tanul a művészeti iskolában – tanulónként – 50% kedvezmény illeti meg a tanulókat.

Kedvezmény adható:

- a szociálisan rászoruló tanulónak,

- a három vagy több gyermekes családban élő tanulónak írásbeli kérelem alapján

(Az írásbeli kérelmet a képviselő-testület Szociális Bizottságához kell benyújtani!)

IX. MŰ KÖDÉSI FELTÉTELEK, FEJLESZTÉSEK

1. A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei

A nevelő-oktató munka tárgyi feltételei a helyiségek, azok berendezési tárgyai megfelelnek a jogszabályi előírásoknak.

1.1.Iskola épülete

Kossuth út 6. számú épület, amely rendelkezik az alábbi helyiségekkel:

mellékhelyiségek (női-férfi), 34 m²

szertárak, (egyenként 21m²)

irodák (igazgatóhelyettesi, ügyviteli, nevelői), 82 m²

Csoportos oktatásra szolgáló helyiségek (tantermek) a csoportok számához és létszámához igazodva. (egyenként 63 m²)

1.2.Bútorzat:

A tanszakok igényeihez alkalmazkodva minden helyiség megfelelő bútorzattal rendelkezik. Ezek saját tulajdonú eszközök.

1.3.Eszközök:

A tanszakok működésének alapvető technikai és szemléltető eszközei beszerzés alatt a 11/1994 (VI. 8) MKM rendelet alapján. (A taneszközök listája a mellékletben megtalálható.)

1.4.Könyvtár:

Iskolánk - élve a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet 6/C. § (4) bekezdésében biztosított lehetőséggel – a működés tárgyi és személyi feltételeinek biztosítása érdekében az iskolakönyvtárral rendelkezik, amely a művészet oktatás feltételeihez igazodva beszerzi a tanszakok igényének megfelelő könyveket és tanári segédleteket.

1.5.Fejlesztések:

A taneszközök fejlesztése és karbantartása folyamatosan történik, külön eszközfejlesztési terv alapján.

2. A nevelő-oktató munka személyi feltételei

Az intézmény jelenlegi képzési feladatait 2 főállású pedagógus látja el.
Végzettségük:

Képző- és Iparművészeti Ág

Név	Végzettség	Intézmény	Oklevélszám
Végh Judit	<ul style="list-style-type: none"> • Mat-rajz szakos tanár • Néprajz szakos bölcsész etnográfus • Népi játék és kismesterségek oktatója szönyegszövő • Népi játszóházi foglalkozásvezető (felsőfokú)	<ul style="list-style-type: none"> • Juhász Gyula Tanárképző Főisk. • Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar • Békés MMK és Kézműves Szakiskola • MMK és Kézműves Szakiskola Békéscsaba	<ul style="list-style-type: none"> • 524/1992 • 199/2002 • 147/1997 • K.Sz. II.16/1997
Harichné Siófoki Edit	<ul style="list-style-type: none"> • Ált. isk. tanító • Népi játszóház vezetői tanfolyam	<ul style="list-style-type: none"> • Körösi Csoma Sándor Főiskola Békéscsaba • Békés MMK és Kézműves Szakiskola	<ul style="list-style-type: none"> • 109/1994 • 16/2004

3. Pedagógus továbbképzés

Intézményünkben a pedagógusok továbbképzésének az alábbi céljai vannak:

- a meglévő, korábban szerzett ismeretek további mélyítése,
- a munkakör betöltéséhez szükséges végzettség megszerzése felsőfokú képzés hiányában a képzés beindulásáig (pl. kerámia) önképzés vállalása,
- a pedagógiai program színvonalas végrehajtásához szükséges ismeretek megszerzése, valamint felkészülés a minőségbiztosítási program megvalósítására.

Az iskola konkrét továbbképzési programját külön dokumentum tartalmazza

X. AZ ISKOLA ELLENŐRZÉSI- ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

1. Az intézmény munkájának ellenőrzése

Az ellenőrzés célja a végzett munka értékelése, a nevelés-oktatás eredményességének megítélése, a működés jogszerűségének vizsgálata és biztosítása.

2. Az iskola belső ellenőrzésének feladatai:

2.1. Szakmai tevékenységgel összefüggő ellenőrzési feladatok (nevelő-oktató munka ellenőrzése)

2.2. Gazdálkodási tevékenységgel kapcsolatos ellenőrzési feladatok (munkaerő-bérgazdálkodás, készlet- és energiagazdálkodás, tárgyi eszközgazdálkodás, érdekeltségi rendszer stb.)

A folyamatos belső ellenőrzés megszervezéséért, hatékony működéséért az iskola igazgatója a felelős.

A belső ellenőrzési rendszer átfogja az iskolai nevelő-oktató munka egészét az intézmény, mint költségvetési szerv egész tevékenységét és biztosítja az ellenőrzés során felmerülő hibák, helytelen intézkedések kellő időben történő feltárását, fokozza a munka hatékonyságát.

3. Az iskola belső ellenőrzésekor az alábbi követelményeket kell figyelembe venni:

- segítse elő a nevelés-oktatás hatékonyságának javulását: a tantervi követelményeknek megfelelően kérje számon az eredményeket a pedagógusoktól, segítse elő a szakmai, gazdálkodási és egyéb feladatok legésszerűbb, leggazdaságosabb ellátását, továbbá a belső
- rendet, a tulajdon védelmét, legyen a fegyelmezett munka megvalósításának eszköze, támogassa a helyi kezdeményezéseket, ugyanakkor kellő időben jelezzen az intézmény működése során felmerülő megalapozatlan, helytelen intézkedésekre, hibákra, az ellenőrzés tartsa tiszteletbe a nevelők módszertani önállóságát, ezáltal az elért eredmények tükrében értékelje tevékenységüket.

4. Az ellenőrzés szintjei:

vezetői (igazgató, igazgatóhelyettesek)

Az ellenőrzés jellege lehet: időszakos, állandó, kiemelt, speciális, bejelentett, bejelentés nélküli, alkalmoszerű.

Az ellenőrzés lebonyolításának legfontosabb szabálya a tervszerűség. Az ellenőrzési tervet az iskola éves munkatervében rögzítjük.

5. Az ellenőrzési terv az alábbiakat tartalmazza:

- az ellenőrizendő területeket, szaktárgyakat, szervezeti egységet,
- az ellenőrzés célját (témaellenőrzés, célellenőrzés, utóellenőrzés),
- az ellenőrzés jellegét,
- az ellenőrzés formáját,
- az ellenőrzést végző személy, személyek megjelölését,
- az ellenőrzendő időszak megjelölését (kezdő és befejező időpontját),
- a programot, tervet kiadó vezető aláírását.

Az ellenőrzés formái változatosak, a bennük való választás függ az ellenőrzés területétől és az ellenőrzés céljától.

Az ellenőrzés formái:

- óraellenőrzés,
- tanórán kívüli tevékenység,
- beszámoltatás, kiállítások,
- írásos dokumentumok vizsgálata,
- helyszíni ellenőrzések.

Az ellenőrzés tapasztalatairól akkor készítünk írásos feljegyzést, ha a pedagógus teljesítményét értékeljük, vagy egy-egy szélesebb körű vizsgálatot végzünk.

6. Az intézményben folyó munka értékelése, mérése

Az értékelés alapja az ellenőrzés során szerzett tapasztalat jelenti a végzett munka eredményeinek (jó és rossz) számbavételét. Az értékelés célja a jobbítás és az ezzel kapcsolatos újabb feladatok meghatározása. Az alábbi értékelési formákat alkalmazzuk attól függően, hogy milyen területet vagy kit és mit értékelünk:

- jelentések,
- beszámolók (nevelőtestületnek, fenntartónak),
- egyéni vagy csoport (munkaközösségi) megbeszélések,
- minősítések (dolgozói),
- különböző jellegű értekezletek (osztályozó, év végi, félévi, nevelési).

6.1.A tanulók értékelésének formái:

- írásbeli
- szóbeli.

6.2. Az írásbeli értékelés fajtái:

- szöveges (az előképzőben)
- 1-5 skálájú érdemjeggyel Az értékelés alapja és fokmérője: az alapfokú művészetoktatás követelményeinek teljesítése, illetve értékeljük a tanuló hozzáállását, azaz szorgalmát az iskolai tevékenysége során.

6.3. Az értékelés gyakorisága:

- szóbeli: folyamatosan a tanév során,
- írásbeli: havonta, félévkor, év végén.

6.4. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

Az osztályozás a tantervi követelmények, valamint a tanulók gyakorlati és elméleti eredményeinek egybevetése alapján történik.

Adható érdemjegyek: jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1).
A művészeti előképző esetén: kiválóan megfelelt, jól megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

A felsőbb osztályba csak az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztály tantervi követelményeit sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott és tanulmányait nem szakította meg.

Az alapfok befejezése után csak az a tanuló léphet a továbbképző osztályba, aki az alapvizsgát letette. Alapvizsgát az intézmény szervezi, a követelményeket az iskola határozza meg az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára építve. Csak olyan pedagógus kérhető fel a vizsgabizottságban való részvételre, aki szerepel az Országos Szakértői Névjegyzékben.

A félévi és a tanév végi osztályozás:

A tanuló munkáját –kivéve az előképző tanulóit- félévkor és tanév végén osztályozni kell. A félévi és év végi osztályzatot a tanár állapítja meg az érdemjegyek alapján.

Egész évi munkája alapján osztályozni kell azt a tanulót, aki betegség, vagy testi sérülés miatt a beszámolón megjelenni nem tud, és távolmaradásának okát orvosi igazolással bizonyítja. Ebben az esetben a bizonyítvány és a törzslap megjegyzés rovatában fel kell tüntetni, hogy a tanév végi beszámolón nem vett részt.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és emiatt a tanuló teljesítménye tanítás közben nem volt érdemjeggyel

értékelhető, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha az igazolatlan mulasztások száma meghaladja az igazolt mulasztások számát, és az iskola eleget tett a meghatározott értesítési kötelezettségének. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja. Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértékét, és emiatt teljesítménye nem volt érdemjeggyel értékelhető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanulmányi eredmények elbírálásának általános elvei:

Az egyes tantárgyak érdemjegyeinek megállapításakor a tantervi követelményekhez viszonyítva elsajátított ismereteket és készségeket, azok technikai és művészi megformálás fokát, a tanuló érdeklődését és figyelmét, kifejezőképességét és önállóságát vesszük figyelembe. (a számonkérés formái és az adott tantárgy követelményei a helyi tantervben kerültek megfogalmazásra. Az adott tanszak értékelésének speciális módjait is itt foglaltuk meg.)

Jeles (5) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát a követelményeknek megfelelően, tökéletesen ismeri és azt a feladatok megoldásában kiválóan és magabiztosan alkalmazza. A technikai és mechanizmusbeli követelményeket biztosan oldja meg és azokat életkorának megfelelően kiválóan alkalmazza. Szóbeli és írásbeli munkái is teljes önállóságra vallanak.

Jó (4) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak teljes tantervi anyagát jól megértette és elsajátította, ebből az alapvető részeket tökéletesen tudja, ismereteit a feladatok megoldásában is különösebb nehézség nélkül alkalmazza. Munkájában kiemelkedő önállóságot mutat, mondanivalóját korához mért fejlettséggel helyesen képes megfogalmazni és előadni.

Közepes (3) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált tanulmányi időszak tantervi anyagának alapvető ismeretanyagát jól elsajátítja, az alapvető mechanizmusbeli nehézségeket leküzd, a lényegesebb kérdések megoldásában némi nehézségek mellett elfogadható eredménnyel azokat alkalmazza. Munkáiban kisebb bizonytalanságot mutat, amelyet a tanár segítségével le tud küzdeni. Kifejezőképessége nem hibátlan, de elfogadható.

Elégséges (2) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki az elbírált időszak tantervi anyagának alapvető ismereteit kezdetlegesen sajátította el, mechanizmusbeli hibái is hátráltatják azok biztos alkalmazását, még a tanár segítségével is. Elképzelései a művek tartalmát illetően nagyon minimálisak és folyamatos ellenőrzésre szorulnak.

Elégtelen (1) osztályzatot érdemel az a tanuló, aki a tantervi anyagának még az alapvető részeiben is olyan tájékozatlan, hogy a felmerülő kérdések

megoldására sem képes, fejlesztése nem lehetséges. (elégtelen osztályzat esetén a tanulót az adott tanszokról el kell tanácsolni, vagy más tanszakra átirányítani.)

Javítóvizsga:

A tanév végén kapott elégtelen osztályzat esetén a javítóvizsga letételére augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakot kell megjelölni. A javítóvizsga napját az igazgató állapítja meg és az iskola hirdetőtábláján teszi közzé. A javítóvizsga idejéről és a vele kapcsolatos tudnivalókról a tanulók szüleit értesíteni kell.

Ha a tanuló a javítóvizsga napján nem jelenik meg, vagy a javítóvizsgán nem felelt meg, tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja. A javítóvizsgát bizottság előtt kell megtartani, melynek elnöke az igazgató, vagy helyettese, tagjai a szaktanár vagy még egy, lehetőleg azonos, vagy rokon szakos tanár.

A javítóvizsga eredményét a főtárgy tanára vezeti be a törzslapra és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató és a főtárgy tanára írja alá, az eredményhirdetés a bizonyítvány kiosztásával történik. A javítóvizsga nem nyilvános és nem ismételhető meg.

Összevont beszámoló:

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár és a szakvezető tanár együttes javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen összevont beszámolót.

Tanulmányok folytatásának lehetősége ugyanabban az osztályban:

Az a tanuló, aki osztálya tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az iskola igazgatójától május 10-ig kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak tanulójaként folytassa. Az igazgató a szaktanár meghallgatása alapján dönt. Ebben az esetben a tanuló osztályzatot kap. Ennek tényét a bizonyítványba és a törzslapra be kell jegyezni.

Az osztályát folytatja az a tanuló is, akinek igazolt mulasztása meghaladja valamely tantárgyból az összes óraszám egyharmadát.

Ugyanabban az osztályban tanulmányokat folytatni egy-egy tárgyból is lehet. Ilyenkor a tanuló a többi tárgyból magasabb osztályba léphet.

Szorgalom:

A főtárgyi és a kötelező tárgyban tanúsított szorgalmat havonként folyamatosan értékelni kell. Erről a szülők és a tanulók tájékoztató füzet alapján kapnak értesítést. A szorgalom minősítésére négy fokozatot kell használni: példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2). A szorgalom minősítését félévkor szám- és szómegjelöléssel a tájékoztató füzetbe, tanév végén pedig a naplóba, törzslapra, valamint a bizonyítvány megfelelő rovatába kell bejegyezni.

A szorgalmi eredmény elbírálásának elvei:

Példás (5) érdemjegyet érdemel az a tanuló, aki az elbírált időszak alatt a tantárgyhoz való viszonyában a legnagyobb odaadást tanúsított. Akinek szorgalma, kötelességtudása állandó, aki a tanártól kapott művészi, zenei, elméleti, technikai, mechanizmusbeli útbaigazításokat hibátlanul betartva készül fel, illetve szerepel az órákon. Akinek – annak ellenére, hogy esetleg kevesebb adottsággal rendelkezik- szorgalma és kötelességtudása előrehaladását nagy mértékben segíti. Az a tanuló, aki a tanítási órákon -a szükséges eszközökkel- pontosan megjelenik, az iskolától kölcsönzött taneszközöket rendben tartja, gondosan megőrzi. Aki rendszeresen jár művészeti eseményekre, előadásokra, érdeklődését állandóan bővíti, akire mint tanulóra, vagy mint közreműködőre az iskola mindenkor számíthat.

Jó (4) érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudása komolyabb kifogás alá nem esik. Aki az alapfokú művészetoktatási iskolai tanulmányaiban lelkiismeretessége mellett komolyabb aktivitást nem mutat. Aki a tanártól kapott elméleti, technikai, mechanizmusbeli útbaigazításokat betartja. Aki jobb adottságokkal rendelkezik, de a tanulásban nem tud elmélyedni, nem érdeklődik különösebben a rendezvények iránt sem. Aki tanszereit, az iskola vagyontárgyait rendbe tartja, megőrzi. Aki a tanítási órákon pontosan megjelenik és igazolatlan mulasztása nincs.

Változó (3) érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, rendszeretete, szorgalma és kötelességtudása ingadozó. Aki a tanár által feladott feladatok teljesítésében nem tud kellő kitartást mutatni, a feladatok végrehajtásában megbízhatatlan. Aki a rendszeres gyakorlási időt nem tartja be, nem törekszik a tanár által megjelölt technikai, mechanizmusbeli problémák kellő kijavítására. Aki a feladott gyakorlati anyagot csak felületesen tanulja meg, pontatlansága, felületessége nem teszi lehetővé – esetleg jobb adottságokkal rendelkező tanuló esetén- munkájának jobb kibontakozását. Aki a tanítási órákon pontatlanul jelenik meg, de igazolatlan mulasztása nincs, aki tanszereit, az iskola vagyontárgyait rendben tartja, nem törekszik azok tudatos rongálására. Aki nem érdeklődik művészeti rendezvények iránt, aki a szaktanár kérésére sem vesz részt szívesen iskolai vagy egyéb szerepléseken, pályázatokon.

Hanyag (2) érdemjegyet érdemel az a tanuló, akinek fegyelme, szorgalma és kötelességtudása teljesen megbízhatatlan. Aki a tanár által adott feladatokat nem teljesíti, az órákra való felkészülése rendszertelen. Aki az iskolába járásban pontatlan és igazolatlan mulasztási óráinak száma a hatot meghaladja, vagy olyan fegyelmi eljárás van a tanuló ellen folyamatban, amely azt szintén indokolja. Aki az iskola vagyonát gondatlanul kezeli vagy rongálja, aki a tanár meggyőző érvelése ellenére sem vesz részt az iskolai rendezvényeken.

A tanulók jutalmazásának elvei:

A tanulói közösségek, vagy az egyes tanulók szorgalmában, tanulmányi munkájában elért kimagasló eredmények jutalmazása fontos pedagógiai ösztönzési eszköz.

Az egyes tanulók jutalmazásának lehetőségei

Szaktanári dicséret adható a tanévben több alkalommal a rendszeres eredményes felkészülésért, kiemelkedő haladásért, egy-egy feladat példamutató megoldásáért.

Igazgatói dicséret adható az iskolának dicsőséget jelentő országos, területi, megyei vagy helyi versenyen elért kiemelkedő eredményért. A dicséretet a tájékoztató füzetbe, illetve az év végi bizonyítvány és a törzslap jegyzet rovatába kell bejegyezni.

Az igazgatói dicséretben részesült tanulót az iskola oklevéllel, könyvvel, tárgyjutalommal vagy más módon is megjutalmazhatja.

Tanulói csoportok, közösségek jutalmazásának elvei

A kiemelkedő eredményt elért tanulói csoportok, közösségek, együttesek igazgatói dicséretben, csoportos jutalmazásban részesíthetők (kirándulás, táborozás).

XI. A HELYI TANTERV

Az iskolánk helyi tantervében előírt tananyagot és követelményeket a 32/1999.(VIII.18). OM sz. rendelettel módosított 27/1998.(VI.10.) sz. Művelődési és Közoktatási Minisztériumi rendeletben meghatározottak szerint készítettük el.

- Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjának bevezetéséről és kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) MKM rendelet a 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet hatálybalépését megelőzően – folytatott képzések felmenő rendszerben folytathatók, oly módon, hogy a tanulmányaikat már megkezdett tanulók azt legkésőbb a 2026/2027. tanévig be tudják fejezni.
- A 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelettel beiktatott – 2. mellékletét első alkalommal a 2011/2012. tanévben megkezdett képzésekre felmenő rendszerben alkalmazandó.

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI ÁG

Az alapfokú képző- és iparművészeti oktatás célrendszere és funkciói

1. Az alapfokú művészetoktatás követelménye és tantervi programja lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység - nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság - alakítása mellett a látás kiművelésére és tudatosítására, bővítve a képi műveltséget a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek gyakorlata nemcsak a kezűgyességet, technikai érzékenységet fejleszti, hanem kialakítja a képességet a gondolatok, érzések, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének gyakorlatára.

2. A program keretében folyó vizuális nevelés alkalmat ad a képző- és iparművészeti tevékenységek iránt érdeklődő és vonzódó tanulók képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző művészeti szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását. A képzés széles körben segíti a vizuális kultúra iránt fogékony tanulók fejlődését. Figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, vizuális tapasztalataira építve gyarapítja ismereteiket, fejleszti képességeiket és alakítja készségeiket. Az alapfokú és továbbképző évfolyamokon a tanulók képességeiktől és szorgalmuktól függően fejleszthetik vizuális műveltségüket és a különféle szakirányú területeken szerezhhetnek jártasságot.

3. A képző- és iparművészeti oktatás a vizuális kultúra ágait, a műfaj sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait ismerteti meg a tanulókkal, miközben célja az is, hogy a múlt értékeit megszerettesse és továbbéltesse, segítsen a hagyománytiszteltet megteremtésében és a tanulók életkorának megfelelő vizuális műveltség kialakításában.

A képző- és iparművészeti oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Irányítsa a tanuló figyelmét az emberi és a természeti környezet esztétikumára, szépségére.

Ismertesse meg az egyetemes emberi kultúra, az európai műveltség, a nemzeti hagyományok értékeit, az értékmegőrzés formáit.

Ismertesse meg a kommunikáció művészi formáit, a képző- és iparművészet műfaji sajátosságait.

Ösztönözze a tanulót az önkifejezés eszköztárának gazdagítására, és készítse fel a tanult művészi kifejező eszközök alkalmazására.

Készítse fel a tanulót:

- a látvány megfigyelésére, értelmezésére, analízisére,
- a vizuális információk, közlemények megértésére,
- a képi gondolkodásra, a vizuális absztrakcióra,
- tapasztalat, képzelet, emlékezet utáni ábrázolásra,
- a legfontosabb kifejezési eszközök, kompozíciós eljárások ismeretére,

- a kifejezési eljárások használatára,
- élmények, gondolatok, érzelmek vizuális kifejezésére,
- a képi nyelv kifejezési szándék szerinti megválasztására,
- a média által közvetített üzenetek befogadására, értelmezésére,
- a vizuális önkifejezésre, alkotásra,
- tanulmányok, szabadkézi vázlatok, makettek, modellek készítésére,
- tervezésre, konstruálásra,
- a kifejezési technikák, a tárgykultúra anyagainak ismeretére,
- eszközhasználatra, anyagalakításra,
- a baleset- és munkavédelmi előírások betartására,
- tárgykészítésre, környezetformálásra,
- a kézműves tevékenységek gyakorlására,
- a jelentés, az esztétikum felismerésére, értelmezésére,
- a rendeltetés - a szerkezet, a tartalom és a forma összefüggéseinek felfedezésére,
- a mindennapok, a természet szépségének, a művészetek, a műalkotások befogadására,
- a vizuális művészetek, a környezet- és tárgykultúra megismerésére,
- a műelemzési eljárások alkalmazására.

Tegye lehetővé:

- a néphagyomány, a népi kultúra élményszerű megismerését.

Alakítsa ki a tanulóban:

- az esztétikum iránti igényt,
- az esztétikai élményképességet,
- az alkotó magatartást és ehhez tartozó pozitív beállítódásokat, szokásokat.

Fejlessze a teremtő képzeletet és az improvizációs készséget.

A képzés struktúrája

Képző- és iparművészeti tanszak a 2011-2012. tanév előtt megkezdett évfolyamokon

A képzés ideje: 12 év

Évfolyamok száma: 12 évfolyam

Óraterv:

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapismeretek	2	2										

Rajz-festés-mintázás			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Műhely-előkészítő			2	2								
Műhelygyakorlat					2	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választott			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	2	2	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A rajz-festés-mintázás és a műhelygyakorlatok óraszámát 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható. Az előképzőt a tanulóknak nem kötelező elvégeznie.

A képzés tanszakai, tantárgyai

Vizuális alapismeretek

- Az előképző komplex művészeti tantárgya.

Kötelező tantárgyak

- Rajz-festés-mintázás.
- Műhely-előkészítő, műhelygyakorlat.

Kötelező műhelygyakorlat választható tanszakai:

- Képzőművészet: festészet.
- Iparművészet: kerámia, kézművesség, textil.

Szabadon választható tantárgyak:

- Művészettörténet.
- Népművészet.

A szabad sáv keretében a fenti tantárgyak vagy a műhelygyakorlatok bármelyike választható.

A rajz-festés-mintázás tantárgy biztosítja a képző- és iparművészeti alapozást.

A műhely-előkészítő foglalkozások során a tanuló a képzés több területével ismerkedhet meg.

A műhelygyakorlat teszi lehetővé a képző- és iparművészeti szakirányú tevékenységeket.

A képzőművészet, és iparművészet területén a helyi lehetőségektől függően a fenti műhelyek közül a tanuló érdeklődésének és képességeinek megfelelően választhat.

A képzőművészet és iparművészet-oktatás kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámait figyelembevétele mellett a tanuló más művészeti ág (zeneművészeti, táncművészeti, szín- és bábművészeti ág) képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok központilag meghatározott tanítási óráin részt vehet.

Képző- és iparművészeti tanszak a 2011-2012. tanév előtt megkezdett évfolyamokon

Képző- és iparművészeti tanszak a 2011-2012. tanévtől belépő évfolyamokon

A képzés ideje: 12 év.

Évfolyamok száma: 12 évfolyam.

Tantárgyak

Főtárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyam)

Grafika és festészet alapjai (1-3. alapfokú évfolyam)

Grafika és festészet műhelygyakorlat (4-10. évfolyam)

Kötelező tantárgy:

Vizuális alkotó gyakorlat (1-10. évfolyam)

Választható tantárgy:

Vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1-2. évfolyama)

Művészettörténet (3-10. évfolyam)

A tantárgyak tartalma:

- **Moduláris rendszer szerint alapmodul a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, egyedi szakmai modul a műhelygyakorlat.**
- **A vizuális alapozó gyakorlat az előképző első két évfolyamának komplex művészeti tantárgya. Sokszínű alkotó játékokra ad lehetőséget. A legkülönbözőbb anyagok, eszközök, technikák megismerése segíti a gyermekek kreativitásának kibontakozását és a tradicionális kézművesség értékeinek továbbadását.**
- **A vizuális alkotó gyakorlat a képző- és iparművészeti ág, sokféle tevékenységének megismertetésére szolgál. Feladata a vizuális eszköztár bővítése, a művészi kifejezési formanyelv kialakítása, gazdagítása, változatos kreatív feladatsorokon keresztül.**
- **A grafika és festészet alapjai tantárgy a képi kifejezés változatos módjainak elsajátítását és alkalmazását teremti meg. Előkészíti és megalapozza a művészi igényű szakmai munkát.**
- **A műhelygyakorlat lehetővé teszi az ősi, a hagyományos és a kortárs képző- és iparművészeti, valamint médiaművészeti szakirányú tevékenységek elsajátítását. A tanuló a helyi lehetőségektől függően a műhelygyakorlatok közül érdeklődésének és képességének megfelelően választ.**

Óraterv

Tantárgy	Évfolyamok
-----------------	-------------------

	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Vizuális alapozó gyakorlat	(2)	(2)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vizuális alkotó gyakorlat	-	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Grafika és festészet alapjai	-	-	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Grafika és festészet műhelygyakorlat	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgy	(2)	(2)	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2
Összes óra:	(2-4)	(2-4)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A fenti táblázat „Összes óra” rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak. Az előképző évfolyamokat nem kötelező elvégezni.

A vizuális alkotó gyakorlat és a műhelygyakorlatok óraszama 1-3 vagy 3-1 arányban átcsoportosítható.

A főtárgyak képzési ideje:

- 2 előképző évfolyam: Vizuális alapozó gyakorlatok
- 3 alapfokú évfolyam: Grafika és festészet alapjai
- 3 alapfokú + 4 továbbképző évfolyam: Grafika és festészet műhelygyakorlat
- A tanítási órák ideje: 45 perc

AZ ALAPFOKÚ KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI OKTATÁS KÖVETELMÉNYEI

Rajz-festés-mintázás

Az alapfokú művészetoktatás 8 évfolyamára a program a következő cél- és feladatrendszerrel határozza meg:

- a látás és a látványértelmező képesség fejlesztése,

- a látványértelmezésben szerepet játszó tényezők tudatosítása,
- a megjelenítő és a kompozíciós képesség fejlesztése,
- a vizuális gondolkodás képességeinek fejlesztése
- az elemzés,
- az elvont gondolkodás,
- a képi gondolkodás,
- a képzettársítás és a szintetizálás (sűrítés),
- jártasság a térábrázolásban és a geometria alapelemeiben,
- jártasság kialakítása az anatómiai ismeretekben,
- a plasztikai és a síkművészeti technikák készségszintű elsajátítása,
- az egyes festői és szobrászi technikák, valamint a médiaművészet (intermédiá) megismerése, alkalmazása,
- a művészettörténet nagy korszakainak ismerete,
- a vizuális kifejezőképesség fejlesztése.

Követelmények:

A tanuló az alapfok végén ismerje

- a rajz-festés-mintázás alapelemeit,
- a vizuális gondolkodás formáit és nyelvezetét,
- a tervezéstől az alkotásig tartó kreatív folyamat részeit,
- a plasztikai, rajzi, festészeti technikák alkalmazásának módjait,
- a sík és tér törvényszerűségeit a képzőművészet világában.

A tanuló legyen képes

- a látványt értelmezni,
- a kompozíciós ismereteket alkalmazni,
- a síkban és térben alkotásokat létrehozni,
- a művészettörténet nagy korszakait ismertetni.

A tanuló a továbbképző végén ismerje:

- a vizuális nyelv kifejezőeszközeit,
- azok jel- és jelentésrendszerét,
- a sík- és térábrázolás szabályrendszerét,
- az ábrázoló geometria alapelemeit,
- a rajzi, festészeti és plasztikai ábrázolás leggyakrabban használt eljárásait,
- a médiaművészet (film, videó, animáció) kifejezőeszközeit és azok jelrendszerének alapjait,
- a képi konvenciók, a kompozíció jelentéshordozó elemeit,
- az anatómia alapvető törvényszerűségeit és azok ábrázolási konvencióit,
- a művészettörténet nagy korszakait.

A tanuló legyen képes:

- a tanár által vagy önállóan kijelölt témák (korrektúra segítségével történő) feldolgozására,
- a művészeti alkotómunka különböző elemeinek egyidejű alkalmazására,
- sík- és térbeli művek létrehozására,
- konkrét és elvont képi és plasztikai gondolatok megjelenítésére,
- a látvány, illetve a képi megjelenítések elemző értelmezésére, sokrétű feldolgozására (tanári segítséggel),
- a nagy művészettörténeti korok eredményeit saját alkotó munkája során felhasználni.

Festészet tanszak

A festészet műhelymunka célja, hogy a tanuló ismerje meg:

- azokat az anyagokat és eljárásokat, amelyek a festői munka legfontosabb elemei,
- a szintan egyes alapvető problémáit és azok alkalmazását a festészetben,
- a festészeti technikákat,
- kifejezési nyelvi eszközeit,
- a szín és fény alapvető összefüggéseit,
- a sík és a szín, a tér és a szín látványban és alkotásban jelentkező összefüggéseit,
- a legkorszerűbb festészeti eljárások alapjait,
- a festészet határát kitágító képzőművészeti eljárásokat.

A festészet műhelymunka feladata, hogy a tanuló:

- sajátítsa el a festészeti technikákat, eljárásokat,
- szerezzen ismeretet a festészet mint a képzőművészet egy műfaja jelentőségéről és történetéről.
- legyen képes a festészeti ismeretek elsajátításával az adott műfaj sokféleségében eligazodni, önálló alkotásokat készíteni.

Követelmények:

A tanuló az alapfok végén ismerje:

- a hagyományos festészeti technikákat,
- a technikák alkalmazásának módozatait,
- a festészet történetének nagy korszakait,
- a festészeti technikák határeseteit (pl. montázs, kollázs, manipulált fotó, festett síkplasztikák),
- a fotó, film, video, számítógép színalkotó és -visszaadó szerepét.

A tanuló legyen képes:

- a megismert festészeti technikákkal műveket készíteni,
- figurákat, tájakat, tárgyakat ábrázolni,
- vázlatokat készíteni és azok után festményeket alkotni,
- síkban és térben, beállítás után és szabadon festményeket készíteni,
- a festészet határeseteit jelentő műveket (montázs, kollázs, fotómanipuláció, computergrafika) alkotni,
- véleményt alkotni a festészet történetének jelentős műveiről.

A tanuló a továbbképző végén ismerje

- a festészet technikai eljárásait,
- a technikai eljárások alkalmazását különböző feladatokban,
- a kompozíció törvényeit,
- a szabadon értelmezett, de a festészet műfaját nem meghaladó eljárásokat (videofestészet, computerfestészet),
- a színház és képzőművészet találkozásait jelentő színpadi festészetet (díszlet),
- a festésztörténet nagy alkotásait,
- a festészetnek a művészettörténetben elfoglalt helyét,
- azokat a szakkifejezéseket, melyekkel egy festészeti alkotást jellemezhet, értelmezhet, elemezhet.

A tanuló legyen képes:

- önálló festészeti alkotások, festmények és színes dekoratív művek tervezésére és létrehozására,
- saját alkotó tevékenységének következetes nyomon követésére és dokumentálására (portfólió készítése),
- a megismert festészeti technikák változatos és szakszerű alkalmazására,
- önálló véleményformálásra saját és mások műveit illetően,
- véleményének szakszerű kifejezésekkel való interpretálására.

Kerámia tanszak

A kerámia műhelymunka célja, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan:

- tegyen szert a tanuló alapvető mesterségbeli tudásra,
- rendszerezze és közvetítse azokat az ismereteket, melyeknek birtokában a tanuló számára lehetőségessé válik a művészeti szakközépiskolára való felkészülés.

A kerámia műhelymunka feladata, hogy a vizuális neveléssel párhuzamosan a tanulót ismertesse meg

- a kerámiaművészet sajátos nyelvével, kifejező eszközeivel, formakincsével, megnyilvánulási formáival,
- a tárgyformálás anyagaival, eszközeivel,

- egyes technológiai eljárások kivitelezésével és azok alkalmazási területével,
- kerámiatárgyak készítésének folyamatával a tervtől a kész munkáig,
- a kerámiakészítés környezet-, tűz- és balesetvédelmi szabályaival.

Követelmények:

A tanuló az alapfok végén ismerje:

- a kerámiakészítés alapjait, a felhasznált anyagok tulajdonságait, a készítés technológiáját,
- a forma és díszítmény összhangjára vonatkozó esztétikai követelményeket,
- a kerámiatörténet fontosabb állomásait,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- a tárgyalkotás folyamatában a forma és díszítmény összhangját megteremteni,
- elképzeléseit rajzban rögzíteni, ezeket igényesen megoldani,
- a helyes munkamenetet betartani,
- tapasztalatait, ismereteit - életkori szintjének megfelelő önállósággal - a tárgykészítés folyamatába beépíteni,
- műalkotások értő befogadására,
- felismerni környezetében a pozitív esztétikai minőséget,
- a megismert munkavédelmi szabályok következetes betartására.

A tanuló a továbbképző végén ismerje:

- a kerámia alapanyagait, azok tulajdonságait és felhasználási területét,
- egyes tárgytypusok formái és rendeltetése közötti összefüggéseket,
- a forma és díszítmény összhangjának jelentőségét,
- a kerámiatörténet fontosabb állomásait,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- önálló tervezésre a forma és funkció szoros kapcsolatának szem előtt tartásával,
- terveit látványszerű és formaértelmező rajzokban igényesen megjeleníteni,
- megszerzett ismereteit a tárgykészítés folyamatába beépíteni,
- a szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában a tervet megvalósítani,
- a cél és az eredmény összevetésére,
- a rendeltetés, forma és díszítmény szempontjai szerint a műtárgyak elemzésére,
- a megismert munkavédelmi szabályok következetes betartására.

Kézműves tanszak

A kézműves műhelymunka tanításának célja:

A kézműves tevékenységek megismertetésével a hagyományos népi kultúra ezen területének átörökítése, a múlt értékeinek beépítése a mai tárgykultúrába, tárgyalkotó tevékenységbe. A természetes anyagok felhasználásával a természet közeli szemlélet kialakítása és megerősítése, a környezet harmonikus életvitel, a környezetalakítás képességének megalapozása, az értékteremtés és -megőrzés igényének létrehozása.

A kézműves műhelymunka feladata:

- a manuális és konstruáló képesség, a kreativitás fejlesztése, az esztétikai érzékenység mélyítése, a hagyományos kézműves tevékenységek iránti nyitottság kialakítása,
- a hagyományos tárgyi és szellemi kultúra összekapcsolódásának bemutatása,
- a hagyományok megismertetésével múltunk, népi örökségünk megbecsülése, megszerettetése, a hovatartozás-tudat mélyítése,
- a hagyományos kézműves tevékenységek szerepének és alkalmazási lehetőségeinek feltárása a mindennapi életben és a modern viszonyok között,
- a tárgy, a környezet, a létrehozó és használó ember viszonyának, harmóniájának felfedeztetése tárgyelemzéseken és a tárgyalkotó tevékenységen keresztül,
- a természethez, környezethez való kötődés mélyítése élmény-, ismeret- és tapasztalatszerzés által,
- azoknak az elméleti és gyakorlati ismereteknek a nyújtása, melyek a tervezéstől a kivitelezésig biztosítják a meghatározott célú alkotómunka elvégzését,
- az önkifejezés, az önmegvalósítás lehetőségének felfedeztetése a kézműves tevékenységen keresztül,
- a felhasznált anyagok megfigyelése, elemzése, az alakításukhoz szükséges eszközök megismerése, jártasság kialakítása balesetmentes használatukban,
- a kézügyesség, a technikai érzék, a tervező-teremtő fantázia fejlesztése,
- az értékteremtésen és -megőrzésen keresztül a munkára nevelés.

Követelmények:

Az alapfok végén a tanuló:

- ismerje a hagyományos kézműves tevékenységek minél szélesebb körét,
- alakuljon ki benne a kézművesség iránti nyitottság, érdeklődés,
- tudjon pozitívan viszonyulni a természethez és a múlt értékeihez.

Rendelkezzen ismeretekkel:

- a természetes anyagokról és felhasználási lehetőségeikről,

- a tárgyalkotás szerepéről, területeiről, szempontjairól.

Legyen jártas:

- a kézművesség eszközeinek segítségével elképzelései, ötletei megvalósításában,
- egyszerű technológiájú tárgyak készítésében,
- a felhasznált anyagok megfigyelésében,
- a kézműves munkafolyamatok alkalmazásában (tervezés, anyag- és technikaválasztás, kivitelezés, díszítés),
- a gazdaságos munkavégzésben,
- a munkafolyamatokhoz szükséges eszközök megfelelő, balesetmentes használatában,
- a tárgyak elemzésében.

Legyen képes

- a megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretek alkalmazására,
- az önálló tárgyalkotásra, esztétikus, igényes kivitelezésű termékek létrehozására.

Fedezze fel

- a tárgyakban rejlő esztétikumot,
- a hagyományos kézművesség szerepét a modern körülmények között és saját életében.

Textilműves tanszak

A textilműves műhelymunka célja, hogy a tanuló:

- a megismert műfaji lehetőségeket egyéniségének megfelelően tudja használni, alkalmazni,
- tudjon bánni a megszerzett ismeretekkel, anyagokkal, technikákkal
- legyen képes a tervezési feladatok megoldására (rajz-, szín- és formaismeret, kompozíciós készség) és a terv kivitelezésére,
- legyen képes textiles feladatok elkészítésére, kivitelezésére, esztétikus megjelenítésére.

A textilműves műhelymunka feladata, hogy ismertesse meg a tanulóval:

- a textilt mint anyagot,
- a textil felhasználhatóságának sokszínűségét,
- a textil sajátosságait,
- a természetes és a mesterséges szál as anyagokat,
- az őstextileket,
- a szövést előkészítő műveleteket (felvetés, leszövés, szövés, stb.)

- a textilnyomás technikáját (dúcnyomás, filmnyomás, sablonkészítés, hengernyomás),
- a gobelinszövést,
- a varrás és a hímzés fajtáit, alkalmazási lehetőségeit,
- a rátétkészítést, a textilplasztikát,
- a vegyszereket, festékeket,
- a gépi és kézi varrást,
- a textil történetét az őskori textilemlékektől a mai modern- hazai és külföldi- textilművészeti törekvésekig.

Követelmények

A tanuló az alapfok végén ismerje:

- a tanult egyszerűbb textiltechnikákat,
- az eszközöket, anyagokat,
- a textiltörténet jelentősebb állomásait a művészettörténet folyamatában,
- a textil felhasználásának sokszínűségét,
- a szövés alapjait.

A tanuló legyen képes:

- alkalmazni a tanult technikákat,
- a művészettörténeti, múzeumi, népművészeti anyagra támaszkodva tervezési feladatok megoldására,
- esztétikai minőségek felismerésére,
- önálló munkák létrehozására.

Művészettörténet

A művészettörténet oktatás szorosan kötődik a művészeti képzés programjához, a rajz-festés-mintázás órákon, valamint a műhelyekben folyó elméleti és gyakorlati tudnivalók elsajátításával párhuzamosan nyújt ismereteket, ugyanakkor igyekszik kapcsolatot találni a társművészetek felé is.

A tantárgy tanításának célja, hogy:

- keltse fel a tanuló érdeklődését, tegye érzékennyé és nyitottá a műalkotások által nyújtott vizuális élmény befogadására,
- a tanuló sajátítsa el a vizuális nyelv alapelemeit, tanuljon meg olvasni a műalkotásokból,
- a közösen végzett és egyéni műelemzéseken keresztül ismerje meg az egyes korokra jellemző legfontosabb stílusirányzatokat,
- a már megismert művészettörténeti korokat új összefüggésbe helyezze, vizsgálja azok formanyelvét és stílusjegyeit,
- kiemelten foglalkozzék a korok-korszakok kapcsolataival, a kölcsönhatásokkal, egymásra épülésekkel, ellentétekkel, szakításokkal az összehasonlító elemzések során,

- biztosítsa az eligazodást a művészettörténet emlékanyagában, valamint az ismeretek beépülését, felhasználhatóságát a tanuló életébe és munkájába,
- az ábrázolási és kifejezési módok tanulmányozásával, az anyagok, műfajok, technikák, eljárások megismerésével váljon képessé az önálló alkotó jellegű műelemzésre.

A tantárgy tanításának feladata, hogy

- nyújtson művészettörténeti, művészetelméleti és műfaji ismereteket az őskortól napjainkig,
- foglalkozzék a világtér és a képzőművészet viszonyával,
- mutassa be a művészet folytonosságát és korról korra változó jellegét,
- mutassa be a művészeti ágak kapcsolatát,
- ismertesse a művészettörténet nagy alkotóit és jellemző alkotásait az őskortól napjainkig,
- végezze el az egyes művészettörténeti korok jellemző stílusjegyeinek összehasonlítását,
- értelmezze a kortárs művészet hagyományokhoz való viszonyát,
- foglalkozzék a tárgy- és környezetkultúra történetével,
- ismertesse a tárgy- és környezetkultúra alkotásait a művészettörténeti korokban, a népi kultúrákban és a városi folklórban.

A tanulóval ismertesse meg

- a művészetek formanyelvének alapvető elemeit,
- a művészet ábrázolás- és kifejezésbeli sajátosságait,
- a legjellemzőbb kifejező eszközöket és komponálásmódokat a műalkotásokban,
- a tárgyi környezet elemeit és az esztétikai minőségek kifejeződését a látványokban,
- alakítsa ki a tanulóban az önálló tájékozódás képességét, az ismeretszerzés igényét jelentős műemlékek, múzeumok, gyűjtemények felkeresésével, kiállítások látogatásával,
- értelmezze a művészet helyét a kultúrában és a társadalomban,
- fejlessze a képi-plasztikai önkifejezés képességét a megismert alkotó eljárások igénybevételével,
- használja a legkülönbözőbb és legkorszerűbb művészeti médiumokat,
- érzékeltesse a műfajhatárok elmosódását,
- ismertesse a műfajok közötti közlekedés lehetőségeit.

Követelmény

A tanuló az alapfok végén ismerje:

- az elemi kifejezési eljárásokat és ábrázolási módozatokat (konvenciókat), s ismerje fel azokat konkrét műalkotásokban,
- a művészettörténeti korok (korszakok), irányzatok főbb stílusjegyeit és legkiemelkedőbb alkotóit, alkotásait.

A tanuló tudjon:

- műalkotásokat olvasni a témák és stíluselemek szempontjából,
- eligazodni és szelektálni a tárgy- és környezetkultúra világában,
- megismert stílusjegyeket az egyéni alkotó munkában felhasználni; az egyes művészettörténeti korokra jellemző kifejezésmódok, utánzások alkalmazásával.

A tanuló legyen képes:

- az egyes művészettörténeti korokra jellemző stílusjegyek felismerésére,
- művészeti, esztétikai élmények kifejtésére szóban, írásban és kompozíciós vázlatokban,
- a megismert művészettörténeti korok időrendi áttekintésére,
- a művészettörténeti ágak kapcsolatainak és kölcsönhatásainak felismerésére,
- a környezet és a mindennapok vizuális hatásainak feldolgozására,
- műalkotások értelmezésére, elemzésére egyéni véleményalkotással,
- a tanult kifejezési formák és ábrázolásmódok alkotó alkalmazására.

A tanuló a továbbképző végén ismerje:

- a művészettörténeti korok lényeges sajátosságait a legfontosabb alkotók és legjellemzőbb alkotások tükrében, és
- tudja olvasni, elemezni a tanult műalkotásokat, és
- értse meg a természeti és mesterséges környezet viszonyát és azok kölcsönhatásait.

A tanuló tudjon:

- összehasonlító elemzéseket végezni jellemző példák, műalkotások segítségével,
- alkotó módon használni megismert kifejezési eljárásokat és ábrázolási konvenciókat személyes élmények kifejezésére,
- reálisan értékelni - önmaga és mások munkáját, eredményeit.

A tanuló legyen képes:

- összefüggések megértésére a kor és a műalkotások kapcsolatában,
- tájékozódni a művészettörténet nagy korszakaiban,
- ismertetni az adott kor kiemelkedő alkotóinak munkásságát és elemezni alkotásaikat,
- észlelni és megítélni esztétikai minőségeket tájban, épített környezetben és tárgyakban,
- felismerni koronként jellemző alkotásokat a tárgy- és környezetkultúra világából,
- önállóan dönteni az alkotó munkában alkalmazandó technikák, anyagok és eszközök megválasztásában.

A tanulónak alakuljon ki önálló, alkotó szellemű műelemző készsége a vélemények ütköztetésével, a vitakészség fejlesztésével.

Népművészet

A népművészet tantárgy tanításának célja:

A népi kultúra átfogó rendszerének megismertetése, a múlt öröksége iránti tisztelet, megbecsülés kialakítása. A hagyomány értékeinek bemutatásával a múlt és a jelen összefüggéseinek felfedeztetése, mindezzel a személyiség formálódásának pozitív irányba terelése.

A népművészet tantárgy tanításának feladata

- a tárgy iránti nyitottság kialakítása, a hagyományos világszemlélet, a másként gondolkodás elfogadtatása,
- a népi kultúra komplex rendszerének, az élet minden területét átfogó összhangjának példaként állítása a tanuló elé,
- a mindennapi élet kérdéseire, problémáira való válaszkeresés, a régi és a mai szemlélet egymás mellé állításával,
- az ember és a természet, az ember és a társadalom kapcsolatának elemzése, az egyén helyének, szerepének tudatosítása,
- a hagyományos kultúra és értékrendszer bemutatásával a közösségi érzés mélyítése, a humánus magatartás, az elfogadás, a tolerancia kialakítása, fejlesztése,
- az általános néprajzi ismeretek átadása mellett saját környezetük, lakóhelyük hagyományainak vizsgálata, tanulmányozása, ezáltal a hovatartozás-tudat, a szülőföldhöz való kötődés erősítése,
- élményszerű megismerés, tapasztalatszerzés a tananyaggal kapcsolatban (pl. gyűjtés személyektől, szakirodalomból, múzeum, illetve tájházlátogatások),
- értelmi és érzelmi ráhatással a személyiség fejlesztése, az esztétikai etikai élmény- és ítélőképesség mélyítése.

A tantárgy követelménye:

A tanuló a program végén ismerje:

- a néprajz fogalmát, területeit,
- az egyén és a közösség viszonyát, a hagyomány fogalmát,
- a tárgyi és a szellemi kultúra kapcsolatát,
- a népművészet mibenlétét, ágait, a népi tárgyalkotás területeit,
- a magyar népművészet táji, történeti tagolódását,
- a díszítőművészet eszközrendszerét,
- az alapvető néprajzi szakirodalmat.

A tanuló legyen képes:

- a népművészet tárgyainak vizsgálatára, elemzésére adott szempontok szerint,
- az egyes tárgyak funkcióját, helyét a népéletben meghatározni,
- megadott szempontok alapján önálló gyűjtőmunkára,
- az empátiára, a sajátjától eltérő kultúra, gondolkodásmód elfogadására.

Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei

11/1994.(VI.8) MKM rendelet alapján

Rajzterem, festészet műterem, műhelytermek:

- rajzasztal (rajzpad, rajzbak) tanulók létszámának
figyelembevételével 1 hely
- tárgyasztal (állítható) műhelyenként 2
- dobogó, paraván műtermenként 1
- mobil-lámpa (reflektor) műtermenként 2
- vízcsap (falikút) műhelyenként 1
- festőállvány négy tanulónként 1
- mappatartó szekrény tanszakonként 1
- szárító és tároló állvány műhelyenként 1
- égetőkemence iskolánként 1
- agyagtároló láda iskolánként 1
- zárható vegyszertároló tanszakonként 1
- szeméttároló műtermenként 1
- fazekaskorong kettő tanulónként 1
- gipsztároló láda műhelyenként 1
- agyaggyúró asztal műhelyenként 1
- agyagnyújtó prés, szalagprés műhelyenként 1
- mintázó szerszámok tanulók létszámának
figyelembevételével 1
- mázázó eszközök tanulók létszámának
figyelembevételével 1
- mérési eszközök tanulók létszámának
figyelembevételével 1
- szabóasztal műhelyenként 1
- vasaló, vasalóállvány műhelyenként 1
- varrógép műhelyenként 2
- szövőszék műhelyenként 1

- szövőállvány, vagy szövőkeret tanuló létszámának
- madzagszövő tábla figyelembevételével 1
- rezsó műhelyenként 1
- festékezőkád műhelyenként 1
- festékezőedények műhelyenként 6
- festékezőeszközök tanuló létszámának
figyelembevételével 1
- mintázókorong, asztali korong kettő tanulóként 1
- kézműves kéziszerszámok tanuló létszámának
figyelembevételével 1
- nevelői asztal, szék tantermenként 1
- tábla tantermenként 1
- magnetofon vagy CD lejátszó tantermenként 1
- video, televízió, videokamera iskolánként 1
- diavetítő, vetítőállvány tantermenként 1
- vetítővászon
- írásvetítő iskolánként 2
- sötétítőfüggöny ablakonként

- ruhatároló fogas
- rajztáblák tanuló létszámának
figyelembevételével 1
- modellcsontváz, koponya
- drapériák
- kézi és egyéb modellek

A tankönyvek, tanulmányi segédletek kiválasztásának elvei

A tankönyvek és tanulmányi segédletek kiválasztásának rendjét és legfontosabb elveit az intézmény Szervezeti és működési szabályzata

tartalmazza. Az oktatásban, képzésben használatos tankönyvek, munkafüzetek kiválasztásakor az évenként megjelenő hivatalos tankönyvjegyzéket kell alapul venni. A tankönyvjegyzékből a helyi tanterv alapján a szakmai munkaközösségek konszenzus alapján választják ki a megrendelésre kerülő tankönyveket. Az iskola által használt tankönyvek, segédletek jegyzékét és azok árát a jogszabályi előírásoknak megfelelően az érdekeltek tudomására kell hozni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A pedagógiai program érvényességi ideje

1. Az iskola 2013. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg először nevelő és oktató munkáját e pedagógia program alapján.
2. A pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre.
3. Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre – azaz 2013. szeptember 1. napjától 2017. augusztus 31. napjáig – szól.

II. A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

1. A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.
  - A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.
2. A 2016-2017. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen pedagógiai programot módosítania kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgoznia.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:
  - az iskola igazgatója;
  - a nevelőtestület bármely tagja;
  - a nevelők szakmai munkaközösségei;

- a szülői munkaközösség;
  - az iskola fenntartója.
2. A tanulók a pedagógiai program módosítását az intézményi tanács vagy az iskolaszék diák-önkormányzati képviselői útján javasolhatják.
  3. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni a Szülői munkaközösség véleményét.
  4. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.
  5. A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember első napjától az első és az ötödik évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben kell bevezetni.

IV. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A házirend elolvasható az iskola honlapján. Az iskolai honlap internet címe: www.korostarcsa.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
  - az iskola honlapján;
  - az iskola fenntartójánál;
  - az iskola irattárában;

- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyetteseinél;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél;

XX. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRA ÉS JÓVÁHAGYÁSÁRA VONATKOZÓ ZÁRADÉKOK

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és AMI pedagógiai programját az intézmény tantestülete 2013.év március hó 27. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; az intézményi tanács elnökének aláírása.)

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és AMI pedagógiai programját a Szülői munkaközösség 2013.év március hó 26. napján tartott ülésén véleményezte és elfogadásra javasolta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; az iskolaszék elnökének aláírása.)

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és AMI pedagógiai programjával az iskola fenntartója egyetért, az abból a jogszabályi előírásokon felül rá háruló többletkötelezettségeket vállalja.

(Mellékelve az egyetértésről szóló határozat a többletkötelezettségek felsorolásával.)

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és AMI pedagógiai programjával az iskola működtetője egyetért, az abból a jogszabályi előírásokon felül rá háruló többletkötelezettségeket vállalja.

(Mellékelve az egyetértésről szóló határozat a többletkötelezettségek felsorolásával.)

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és AMI pedagógiai programját a nevelőtestület

A 2013. év március hó 27. napján tartott ülésén elfogadta.

(Mellékelve az elfogadásról készült jegyzőkönyvi kivonat: jelenléti ív; a határozatképesség megállapítása; az elfogadás mellett, az elfogadás ellen, illetve a tartózkodó szavazók száma és aránya; keltezés; a jegyzőkönyv-vezető és a hitelesítők aláírása.)

A Köröstarcsai Arany Gusztáv Általános Iskola és AMI pedagógiai programját a mai napon jóváhagytam.

Kelt: 2013. március. 29.

Török Imre Mihály
igazgató